

معرفی جامع شهر مشهد

شهر زیارتی مشهد به عنوان کلان شهری بزرگ در شمال شرقی ایران قرار گرفته است و این شهر مرکز استان خراسان رضوی می باشد؛ شهر مشهد در دوره ی حکومت افشاریان (نادرشاه افشار، به عنوان بنیان گذار این سلسله)، به عنوان پایتخت کشور ایران بوده است. براساس سرشماری انجام شده ی نفوس و مسکن در سال 1385، کلان شهر مشهد با 2.410.800 نفر پس از شهر تهران، به عنوان دومین کلان شهر پر جمعیت ایران شناخته شده است. در دوره حکومت پهلوی، تصمیم گرفته شده بود که کلان شهر مشهد به دو قسمت تقسیم شود؛ قسمت مذهبی – سنتی (مشهد رضوی) و قسمت توریستی – مدرن (مشهد پهلوی) که با پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل جمهوری اسلامی ایران این کار انجام پذیرفت و شهر مشهد به صورت یکپارچه باقی ماند. کلان شهر مشهد سالانه پذیرای بیش از 32.000.000 زائر از داخل کشور و بیش از 1.000.000 زائر از خارج از کشور می باشد؛ و دلیل این اتفاق چیزی نیست مگر به واسطه ی وجود حرم حضرت علی بن موسی الرضا (ع) هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه در این شهر کهن؛ شهر مشهد تنها در تابستان سال 1389 پذیرایی بیش از 13.000.000 زائر از داخل و خارج از کشور بوده است.

براساس آمار به دست آمده می توان گفت به دلیل وجود بارگاه ملکوتی علی بن موسی الرضا (ع) در این شهر، هر فرد ایرانی به طور میانگین هر سه سال یک بار با تور مشهد یا به صورت شخصی به مشهد مقدس سفر می کند.

براساس جدیدترین اطلاعات و آخرین تغییرات، مساحت کلان شهر مشهد بالغ بر 288 کیلومتر مربع می باشد؛ شهر مشهد دارای محله ی معروف و مناطق متعددی می باشد که از این بین می توان نمونه هایی را نام بردک وکیل آباد، ملک آباد، ویلا شهر، احمد آباد، قاسم آباد، منطقه ی ثامن، سجاد شهر، رضا شهر، الهیه، طرqbه و شاندیز (این منطقه جزو مناطق بیلاقی شهر مشهد می باشد). همچنین شهر مشهد از لحاظ تعداد مهمان پذیر ها و هتل ها دارای رتبه ی اول کشوری می باشد که محل های اقامتی بیشتر در منطقه ی ثامن و در اطراف حرم امام رضا (ع) قرار گرفته اند و پذیرای مسافران حرم قدس رضوی می باشند.

تاریخچه ی شهر مشهد

می توان گفت شهر مشهد در حوضه ی رودخانه ی کشف رود قرار گرفته است؛ و این منطقه به دلیل دارا بودن شرایط مناسب طبیعی، از دوران پیش از اسلام به عنوان بخشی مهم و مورد توجه برای سکونت مردم در خراسان به حساب می آمده است. منطقه ی خراسان در ابتدا، مسکن اقوام آریایی بوده است؛ و براساس شواهد و مستندات تاریخی، در نزدیکی شهر فعلی مشهد، در گذشته شهری به نام توس وجود داشته است. آن چنان که در اسطوره های تاریخی ایرانی ذکر شده است بنای شهر توس را به جمشید (یکی از پادشاهان اسطوره ای ایران زمین) و نیز باز بنای آن را به سپهسالار و پهلوان ایرانی، توس نسبت می دهند. درباره ی تاریخ شهر مشهد (توس قدیم) در دوران پیش از اسلام، به جز افسانه هایی کوتاه، آگاهی و اطلاع چندانی در دست نیست! اما با توجه به اطلاعات و اسناد موجود و در دسترس، می توان حدس زد که این شهر در اواخر دوره ی حکومت ساسانیان یکی از ولایت های مشهور در منطقه خراسان بزرگ و نیز یکی از مرزدار ی های سرراه نیشابور و گرگان به شهر های بلخ و مرو بوده است. لازم به ذکر است که شهر توس در دوره ی خلافت عثمانی ها به طور کامل توسط اعراب فتح شده بود. سپس این منطقه در دوره ی اسلام بخشی از ولایت توس به مرکزیت شهر تابران بوده است که آبادی های نوغان و سناباد (بخشی از شهر مشهد فعلی) را نیز در بر می گرفته است. پس از حمله ی وحشیانه ی مغولان، مردم خسته ی شهر ویران شده ی توس به مشهد فعلی مهاجرت کردند و از آن زمان شهر گسترش یافت. در دوره ی حکومت دوره ی حکومت افشاریان . پادشاهی نادرشاه افشار، شهر مشهد به عنوان پایتخت ایران برگزیده شده بود

از نام مشهد چه می دانید؟

واژه ی مشهد به معنای شهادت است و نیز در این معنی، به صورت واژه ی مشهد جمع بسته می شود. لازم به ذکر است که در اصطلاح و عرف سده ی 3 هجری قمری، واژگان مشهد و مشهد بر قبور رجال، ایمه و اولیای دین اطلاق می شده است؛ همان طور که در گذشته، مشهد میهنه (آرامگاه ابوسعید ابوالخیر)، مشهد مرغاب در منطقه ی فارس و مشهد توس (مشهد رضوی) در منطقه ی خراسان وجود داشته است. هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه، علی بن موسی الرضا (ع) در سال 202 هجری قمری به دست مامون عباسی به قتل رسید و در آرامگاه هارونی سناباد در منطقه ی خراسان به خاک سپرده شد. از آن هنگام منطقه ی سناباد نوغان به نام مشهد الرضا شناخته و خوانده شد؛ با گذشت زمان، به ویژه در دوران حکومت شاه تهماسب صفوی بر پهنه ی این سرزمین افزوده شد و مردم توس نیز به مشهد کوچ داده شدند و نام توس نیز تغییر پیدا کرده و نام مشهد بر این شهر ماندگار شد. در اینجا لازم به ذکر است که برای اولین بار سلطان محمود غزنوی نام مشهد را بر این شهر نهاد.

بررسی مناطق شهری کلان شهر مشهد

منطقه ی احمد آباد مشهد: این منطقه و محله جزو محله های قدیمی و نیز اعیانی نشین شهر مشهد می باشد.

منطقه ی ثامن مشهد: می توان گفت این منطقه شامل تمامی مناطق اطراف حرم علی بن موسی الرضا (ع) می باشد؛ همچنین این منطقه دارای بافت قدیمی، مذهبی و سستی می باشد. بیشتر هتل آپارتمان

ها، مهمان پذیر ها و هتل های اقامتی در این منطقه از شهر واقع شده است و می توان گفت این منطقه دارای جو زایر پذیری می باشد.

منطقه ی قاسم آباد (یا منطقه ی شهرک غرب): منطقه ی قاسم آباد جزو مناطق تازه آباد شده ی شهر مشهد می باشد. منطقه ی قاسم آباد در قسمت شمال غربی شهر مشهد واقع شده است؛ همچنین می توان گفت این منطقه از لحاظ شهر سازی و معماری، نسبت به سایر مناطق شهر مشهد بروز تر بوده و نیز در این منطقه پارک های متنوع و متعددی وجود دارد.

بررسی شرایط آب و هوایی شهر مشهد و جغرافیای طبیعی این شهر

کلان شهر مشهد، به عنوان مرکز استان خراسان رضوی در شمال شرق ایران با 288 کیلومتر مربع مساحت در طول جغرافیایی 59 درجه و 15 دقیقه تا 60 درجه و 36 دقیقه و عرض جغرافیایی 35 درجه و 43 دقیقه تا 37 درجه و 8 دقیقه قرار دارد. همچنین این شهر در بین رشته کوه های هزار مسجد و بینالود و نیز در حوضه ی آبریز کشف رود واقع شده است. فاصله ی کلان شهر مشهد از تهران 966 کیلومتر و ارتفاع این شهر از سطح دریا 985 متر است.

زمین شناسی شهر مشهد

جلگه (دشت) مشهد جزو حوضه ی آبریز کشف رود می باشد و وسعتی برابر با 16.500 کیلومتر مربع دارد؛ لازم به ذکر است که از این مقدار 5000 کیلومتر مربع را دشت و باقی مانده را ارتفاعات تشکیل داده است. میزان بارندگی در ارتفاعات هزار مسجد برابر با 800 میلی متر و متوسط میزان بارندگی در سطح دشت مشهد 250 میلی متر می باشد؛ از این آمار می توان نتیجه گرفت که میانگین میزان نزولات جوی در سطح دشت مشهد و ارتفاعات دارای تفاوت زیادی می باشد.

لازم به ذکر است از میان سازند های گوناگون موجود در دشت مشهد، سازند مزدوران یعنی سازند دوران دوم رابطه ای قوی با منابع آب زیر زمینی آن منطقه دارد و بسیار حایز اهمیت نیز می باشد. سازند مزدوران یا همان سازند دوران دوران دوم تشکیل شده از رسوبات سخت کربناته بوده و به دلیل دارا بودن فضاهای خالی کارستی در میان اجزا قادر است سفره های آب زیر زمینی را در آن منطقه به وجود آورد.

رودخانه ی کشف رود را می توان از جمله منابع مهم آب سطحی در دشت مشهد بیان کرد. رودخانه ی کشف رود در گذشته پر آب بوده است و دشت مشهد را به خوبی سیراب مینموده است؛ ولی هم اکنون به دلیل پایین آمدن سطح آب های زیر زمینی و در نتیجه ی قطع شدن زهکش های موجود، فقط و فقط در مواقع تشکیل سیلاب های شدید، مقدار کمی آب از سر شاخه ها وارد آن می شود.

اقلیم شهر مشهد

کلان شهر مشهد دارای آب و هوای متغیر و معتدل می باشد و همچنین جهت وزش باد در این منطقه از سمت جنوب شرقی به شمال غربی می باشد. در این منطقه، در فصل تابستان حداکثر درجه ی حرارت هوا 43 درجه بالای صفر و در فصل زمستان حداقل درجه ی حرارت هوا 23 درجه زیر صفر است.

بررسی معماری و شهرسازی شهر مشهد

گسترش کلان شهر مشهد در گذشته به سمت غرب (یعنی حرم مقدس علی بن موسی الرضا (ع)) بوده است و نیز این شهر در گذشته دارای سه حصار یا دروازه بوده است. تاریخ ساخت شهر فعلی مشهد در 25 سال اول قرن حاضر باز می گردد در آن دوران پایه ریزی شده است. می توان گفت میدان، خیابان و نیز ساختمان های دولتی سه عامل مهم و اساسی در هدایت اصولی توسعه ی شهر مشهد بوده است.

شهر مشهد دارای دو مرکز اصلی می باشد. چهار سمت کلان شهر مشهد به وسیله ی چند خیابان اصلی به میدان مرکزی شهر متصل می شود. شهر مشهد در دهه ی 1325 تا 1335 در سمت غرب و جنوب غربی توسعه یافته است؛ همچنین در ابتدا راه آهن و سپس فرودگاه تأثیری شگرف در توسعه ی شهر و نیز چگونگی هدایت توسعه داشته است. جاده ی جدید تهران - مشهد در دهه ی 1335 تا 1345، باعث توسعه ی شهر مشهد به سمت جنوب گردید؛ اما از سال 1345 هجری شمسی به بعد توسعه ی شهر مشهد بر پایه ی طرح جامع شهری هدایت شده است. در سال 1355 هجری شمسی دانشگاه فردوسی مشهد، جامعه سنتو و نیز پارک ملت، توسعه ی شهر مشهد را به سمت غرب تشدید نمود. براساس تصمیم گیری هایی در دوران قبل از انقلاب، قرار بود کلان شهر مشهد به دو قسمت تقسیم شود: قسمت مذهبی - سنتی یا مشهد رضوی و یا مشهد شرقی و قسمت توریستی - مدرن یا مشهد پهلوی و یا مشهد غربی، که البته این طرح با پیروزی انقلاب اسلامی انجام نشده و ناکام ماند. البته لازم به ذکر است که این طرح با مقداری تغییرات در دوره ی شهرداری شهردار پژمان انجام گردید و شاندیز - شهرستان طرقبه به عنوان شهر توریستی کلان شهر مشهد انتخاب و معرفی گردید.

ساختار کالبدی کلان شهر مشهد به صورت قطعی می باشد؛ و مراکز خدماتی و تجاری در قطاع غربی و در اطراف حرم مقدس رضوی تمرکز یافته اند و واحد های مسکونی نیز در دو محور شرق و غرب قرار گرفته اند.

بررسی اقتصاد شهر مشهد

اقتصاد و معیشت مردم کلان شهر مشهد بیشتر وابسته به زعفران، نبات، زرشک، خشکبار و آجیل و نیز صنعت فرش و چرم صنعتی البته به صورت زبیتی می باشد. همچنین لازم به ذکر است که شهر مشهد، دومین قطب تولید کننده ی خودرو در کشور ایران می باشد. موضوعی که نباید به هیچ وجه فراموش کرد این است که نباید از درآمد حاصل از زائران حرم قدس رضوی چشم پوشی کرد! از مهمترین محصولات کشاورزی شهر مشهد می توان غلات، محصولات جالیزی و چغندر قند را نام برد.

همچنین از مهمترین صنایع و پتانسیل های شهر مشهد می توان چرم و پوشاک، صنایع غذایی، تولید مصالح ساختمانی، صنایع فلزی و نیز صنایع دستی را نام برد؛ لازم به ذکر است از این میان حدود 40 درصد پتانسیل های اقتصادی و صنایع کلان شهر مشهد را می توان به صنایع دستی، صنایع غذایی و نیز صنایع فلزی اختصاص داد. از مهم ترین و عمده ترین صنایع کلان شهر مشهد می توان موارد زیر را نام برد: صنایع غذایی، صنایع ریسندگی و نساجی، محصولات شیمیایی و کانی های غیر فلزی، صنایع قطعه سازی، صنایع فولاد و نیز محصولات کشاورزی گوناگون...

می توان گفت کلان شهر مشهد به دلیل موقعیت مذهبی (حرم هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه) اقتصادی و نیز صنعتی بعد از شهر تهران، دومین شهر پرجمعیت و بزرگ ایران زمین می باشد. شهر مشهد را می توان پایتخت اقتصادی ایران و نیز مرکز مبادلات اقتصادی اقیانوس هند و آسیای میانه

نام نهاد و این اتفاق میسر نشده است مگر به این دلیل که شهر مشهد بر سر راه جاده ابریشم (بین شرق و غرب) و نیز راه ادویه ی بین شمال و جنوب قرار گرفته است.

در کشور ایران، شهر مشهد به عنوان بزرگ ترین قطب گردشگری و جذب مسافر شناخته شده است؛ لازم به ذکر است در جغرافیای جهانگردی، نیرومند ترین قطب جذب گردشگر برای هر کشور، مکان های مذهبی آن کشور می باشد و در ایران این مورد درباره ی شهر مشهد صدق می کند. هر ساله میلیون ها زائر از داخل و یا خارج از کشور برای زیارت بارگاه علی بن موسی الرضا (ع) با تور مشهد به مشهد مقدس سفر می کنند؛ می توان گفت آستان قدس رضوی باشکوه ترین و عظیم ترین مکان مذهبی ایران و نیز جهان به شمار می رود که در این مکان هنر و دین مقدس اسلام به هم گره خورده اند. در آستان قدس رضوی، هنرمندان بسیاری بوده اند که عمرشان را برای ساخت یک مناره و یا حتی یک محراب به پایان رسانده اند.

کلان شهر مشهد، دومین قطب تولید کننده ی خودرو در کشور ایران است؛ همچنین شهر مشهد یکی از اصلی ترین قطب های تولید کننده ی چرم در ایران می باشد و کارخانه های بزرگی نظیر چرم مشهد در این شهر بنا شده است.

لازم به ذکر است در سال های اخیر، در شهر مشهد سرمایه گذاری در پروژه های بزرگ تجاری و اداری رونق بسیاری یافته است؛ شهر مشهد دارای بیشترین تعداد هتل ها و مهمان پذیرها در کشور می باشد و این اتفاق باعث شده است تا مشهد قطب مهم و اساسی توسعه ی گردشگری ایران به شمار آید و برگزاری نمایشگاه های بزرگ گردشگری در این شهر، باعث افزایش آشنایی بازدید کنندگان و مردم با قابلیت های ویژه ی استان خراسان رضوی و شهر مشهد در حوزه ی گردشگری شده است.

بررسی حمل و نقل شهر مشهد

حمل و نقل درون شهری: می توان گفت حمل و نقل درون شهری در کلان شهر مشهد بر عهده ی سازمان های زیر می باشد:

سازمان تاکسیرانی، شرکت واحد اتوبوس رانی شهر مشهد و نیز شرکت های خصوصی فعال در این زمینه، خطوط متروی شهری، تاکسی تلفنی ها و نیز مینی بوس ها و...

قطار شهری مشهد: قطار شهری مشهد در دوم اسفند ماه سال 1389 به بهره برداری رسید؛ براساس این اتفاق، شهر مشهد پس از شهر تهران، به عنوان دومین شهر در ایران از شبکه ی حمل و نقل ریلی درون شهری و قطار شهری برخوردار می باشد. خط شماره یک قطار شهری کلان شهر مشهد، شرق به غرب شهر را در کمتر از 50 دقیقه به هم وصل می کند و این اتفاق باعث سهولت حمل و نقل در شهر شده است؛ همچنین لازم به ذکر است که روزانه در حدود صد هزار نفر با استفاده از قطار شهری مشهد جابه جا شده و به محل مورد نظر خود مراجعه می کنند. در دوران ابتدایی راه اندازی قطار

شهری کلان شهر مشهد، مدت زمان سوار کردن مسافر هر 35 دقیقه بود که این مدت زمان در حال حاضر به 8 دقیقه کاهش یافته است.

براساس بررسی های شهری و پیش بینی ها، کلان شهر مشهد نیازمند 4 خط قطار شهری برای عبور و مرور بی دردسر شهروندان و نیز زایران است.

مسیر شماره ی یک LRT از فرودگاه شهید هاشمی نژاد تا منطقه ی وکیل آباد مشهد به طول 25 کیلومتر

مسیر شماره ی دو از انتهای طبرسی شمالی تا میدان فضل بن شاذان به طول 14 کیلومتر

مسیر شماره ی سه از شهرک ابوذر تا قاسم آباد به طول 24 کیلومتر

مسیر شماره ی چهار از شهرک شهید رجایی تا خواجه ربیع به طول 14 کیلومتر

در طرح پیش بینی قطار شهری کلان شهر مشهد، توسعه ی خطوط قطار شهری به نقاط جدید همچون بینالود و گل بهار نیز تصویب و طراحی شده است.

بزرگراه های شهر مشهد

لازم به ذکر است که در کلان شهر مشهد 75 کیلومتر بزرگراه در داخل شهر وجود دارد؛ که پایه و طرح اصلی این بزرگراه ها به دوره ی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی باز می گردد.

برای نمونه می توان بزرگراه صد متری شهر مشهد را نام برد که با طول تقریبی 21 کیلومتر در دوره ی قبل از انقلاب اسلامی به عنوان کمربندی احداث گردیده اما در حال حاضر به دلیل ساخت و ساز گسترده، کمربندی صد متری سابق به عنوان بزرگراه شهری محسوب شده و شامل سه بزرگراه فرعی به نام هاب بسیج، فجر و میثاق می باشد.

در اینجا برای شما همراهان تعدادی از بزرگراه های کلان شهر مشهد را نام می بریم: بزرگراه شهید کلاتری، بزرگراه میثاق، بزرگراه امام علی (ع)، بزرگراه وکیل آباد، بزرگراه نمایشگاه، بزرگراه خاتم، بزرگراه آزادی، بزرگراه بسیج، بزرگراه قائم، بزرگراه فجر یا همت و...

فرودگاه شهر مشهد

فرودگاه بین المللی کلان شهر مشهد فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد نام دارد؛ فرودگاه شهید هاشمی نژاد مسیرهای متعدد برای پروازهای داخلی و نیز خارجی دارا می باشد.

فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد در سال 1330 در محل زایرسرای شهر مشهد احداث شد. پیش از احداث این فرودگاه بین المللی، در محل میدان پانزده خرداد مشهد یک باند خاکی برای فرود هواپیماهای نظامی کوچک وجود داشته است که همچنین محل قرارگیری و استقرار قبضه های سلاح های ضد هوایی بود.

در سال 1246 پایگاه پدافند هوایی نیروی هوایی و نیز باند جدید فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد از نوع بتنی مورد بهره برداری قرار گرفت؛ که در آن زمان، روزانه یک پرواز DC3 در مسیر تهران - مشهد و همچنین ایرتاکسی و چندین پرواز آموزشی علاوه بر پروازهای نظامی از این باند جدید بتنی استفاده می کردند. همزمان با افزایش پروازها در این فرودگاه و نیز ورود هواپیماهای DC8 و هواپیماهای بویینگ 707 ، 727 و 737 و هواپیماهای ایرباس، ترمینال جدید، پارکینگ فرودگاه، برج مراقبت فرودگاه و همچنین ساختمان های جدید جانبی فرودگاه در سال 1357 مورد بهره برداری قرار گرفت. فرودگاه بین المللی مشهد پس از پایان هشت سال دفاع مقدس به فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد تغییر نام داد.

آشنایی با آداب و رسوم محلی و سنتی مردم مشهد

شهر مشهد را می توان عصاره ی خالص آداب و رسوم و ادب مردم ایران زمین نام نهاد. لازم به ذکر است که آداب و رسوم و فرهنگ و سنن و عقاید مردم هر منطقه بیانگر خلیات و عواطف و در معنای بهتر و کامل تر هویت مردم آن منطقه است. شهر مشهد شهری است که بر پایه ی عشق و ادب به

هشتمین پیشوای شیعیان شکل گرفته است؛ مشهد مهد آداب و ادب ایران زمین بوده، هست و خواهد بود. به دلیل مهاجر پذیری بالای شهر مشهد، می توان گفت آداب و رسوم شهر مشهد و همچنین شهرهای مجاور این شهر نزدیک به هم و حتی در برخی موارد یکسان است برای نمونه می توان کشتی با چوخه و نیز باران خواهی را نام برد.

از روزگاران گذشته، شهر مشهد شهری خشک و کم بوده است؛ تا حدی که مراسم طلب باران در این شهر و نیز شهرهای مجاور با آدابی مشترک مرسوم بوده است. مراسم طلب باران بدین صورت بوده است که دختران و زنان روستا با استفاده از مقداری پارچه و نیز دو تکه چوب عروسی می ساختند و سپس آن را در روستا و یا محله همراه با خواندن اشعاری می گردانند و طلب باران می نمودند. معمولاً در این اشعار و تصنیف ها به خدا و حضرت محمد (ص) قسم یاد می شد. افرادی که این عروسک را در دست می چرخانند از جمعیت روستا و یا محله می خواستند تا برای پخت آشی به همین منظور، کمک کنند.

مردم نیز در هنگامی که برای پخت آتش به عروسک گردان کمک می رساندند (حبوبات و...) مقداری آب نیز به روی عروسک می پاشیدند و در همین حین در زیر لب دعاها و اشعاری را زمزمه می کردند. در بیشتر این مراسمات، نماز باران را نیز به صورت جماعت بر بالای یک تپه و یا کوه اقامه می کردند. مردم اعتقاد داشتند که پس از مراسم طلب باران و برپایی نماز باران، حتما باران خواهد بارید.

همانطور که می دانید خاستگاه شاهنامه ی فردوسی شت توس می باشد که در طول شاهنامه، نبردهای حماسی و تن به تن بسیاری به تصویر کشیده شده است.

کشتی با چوخه، نوعی کشتی فراگیر می باشد که در سراسر کشور ایران زمین البته با تفاوت های اندکی مرسوم و رایج بوده است؛ لازم به ذکر است این کشتی به دلیل تعصبات خاصی که در فرهنگ پهلوانی و پهلوان پروری و نیز در روحیه مردم کهن سرزمین خراسان وجود داشته است و حتی این روحیه پهلوانی در شاهنامه ی فردوسی نیز انعکاس عمیقی دارد می توان به سادگی این تجربه را دریافت؛ در منطقه ی خراسان و در شهرهایی چون مشهد، سبزوار و نیشابور نمود و ظهور عمیقی داشته است. لازم به ذکر است نام این کشتی یعنی کشتی با چوخه از نام لباسی خاص (لباس مخصوص برای این کشتی که کشتی گیران بر تن می کنند) گرفته شده است. چوخه نوعی لباس پشمی است که در این کشتی و نیز گاهی در برخی از نبردها بر تن می کنند.

یکی از کهن ترین و قدیمی ترین آیین ها و رسوم در میان مردم خراسان و شهر توس قدیم و مشهد فعلی، آیین پهلوانی و جوانمردی است؛ پهلوانان در گذشته از مردم آبرومند و با احترام شهر بودند و اغلب در مراسمات گوناگون همچون عروسی و... برای سرگرمی و رشد مهارت های خویش و به سبب آمادگی جسمانی بالا، مسابقاتی و فعالیت هایی را با عنوان کشتی با چوخه برگزار می کردند.

در گذشته براساس یک رسم قدیمی، معمولاً پهلوانان کشتی با چوخه با سید ها (افرادى که نسب شان به ايمه مى رسيد) کشتى نمى گرفتند و به اين موضوع اعتقاد داشتند که بایستی حرمت سید ها حفظ شود و نبایست پشت سید به خاک برسد.

در روزگاران گذشته مرسوم بوده که به برندگان این مسابقات به عنوان هدیه، کله قند مى دادند؛ همچنین امروزه نیز این رسم پابرجا مانده است و در کنار جوایزی که به نفرات برتر مسابقه اهدا مى شود، عنوان قند بر همچنان باقى مانده است.

شهر مشهد از گذشته تاجال با سیل عظیمی از مشتاقان زیارت حرم قدس رضوی روبرو بوده است؛ اما درگذشته به دلیل وجود نداشتن [تور هوایی مشهد](#) و سفر های سخت و دشوار و همچنین کمبود امکانات و توسعه نیافتگی شهر، بنا بر آداب و رسوم، مردم شهر به استقبال کاروان زائرین مى رفتند و به احسان و تیمار زائران و مسافران مى پرداختند و سپس حتى آن ها را در منازل و خانه های خود اسکان داده و پذیرای آنان مى بودند. این مهمان نوازی در حدی است که حتى مردم شهر ها و روستاهای اطراف نیز حضور زائران در میمون و متبرک مى دانستند و از محصولات باغی و میوه های خود به زائران حرم قدس رضوی هدیه مى کردند.

مراسم مذهبی سینه زنی و عزاداری در تمام نقاط ایران مرسوم مى باشد و مردم نیز احترام خاصی به این مراسمات قایل هستند، در شهر مشهد نیز این مراسم عزاداری با آداب و رسوم مشابه و گاه حتى خاصی برگزار مى شود.

یکی از غذاهای خوشمزه ی شهر مشهد آش شله قلمکار است؛ آشی مخصوص که با گوشت و حبوبات پخته مى شود. این آش را مى توان طعمی ماندگار نام گذاشت که چشیدن آن، نام مشهد را به خاطر میآورد.

مراسم عزاداری و سینه زنی سالار شهیدان اباعبدالله الحسین (ع) در مشهد و در میان مردم مردم جایگاه و ارزش والایی دارد؛ این مراسمات عزاداری در روزهای ابتدایی محرم به صورت سیاهه زنی در کوچه و بازار شهر برگزار مى شود. در برخی از تکایا و حسینیه های شهر مشهد رسم بر این است که در دهه ی اول ماه محرم و نیز دهه ی آخر ماه صفر، سه نوبت مجلس عزاداری و روضه خوانی برگزار مى کنند. بعد از نماز صبح، عصر ها تا نزدیکی غروب و همچنین شب ها بعد از برپایی نماز مغرب و عشا، قبل از شروع سخنرانی، در ابتدا ذکر مصیبت برگزار مى گردد و سپس یک از وعاظ که معمولاً این شخص از دیگر شهرهای مجاور مشهد دعوت مى شود؛ در بن مناسبت، روضه خوانی کرده و پس از آن مهمانان و مدعوین را اطعام مى شوند.

از گذشته ایران، رسم بر این است که در سوگ از دست دادن عزیزان، لباس سیاه بر تن مى کنند. در ایام عزاداری ماه محرم نیز، عزاداران در بزرگداشت عزای سیدالشهدا (ع) لباس سیاه بر تن مى کنند؛ همچنین بر طبق رسمی، سر در مساجد و تکایا و نیز دیگر ساختمان ها را سیاه پوش مى کنند. در

روز سوم محرم هر سال، برای زنده نگه داشتن یاد و خاطره ی شهادت طفل شیرخوار سیدالشهدا (ع) در حرم ملکوتی علی بن موسی الرضا (ع) با حضور مادرانی که کودک خردسالی دارند، مراسمی با عظمت و باشکوه برگزار می کنند.

همچنین در صحن انقلاب (صحن عتیق) بارگاه ملکوتی علی بن موسی الرضا (ع)، هر سال دو بار مراسم خطبه خوانی برگزار می شود؛ یک بار شب شهادت سیدالشهدا (ع) سالار شهیدان و بار دیگر در شب شهادت هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه امام رضا (ع). همچنین بر طبق رسمی قدیمی در شب بعد از لیالی ذکر شده در بالا، مراسم شام غریبانی برای عرض تسلیت به ولی نعمتان آن دو بزرگوار برگزار می شود. در این مراسم، تمامی حفاظ و خدمه ی بارگاه حضرت علی بن موسی الرضا (ع) جمع شده و شمع به دست می گیرند و مراسم باشکوه و خاصی را در صحن انقلاب (صحن عتیق) حرم با حضور دسته های عزاداری، مردم و همچنین شخصیت های بزرگ و مختلف مملکتی و علمی برگزار می کنند. در این مراسم، در ابتدا خدام بارگاه امام رضا (ع) شمع به دست دور تا دور صحن انقلاب (صحن عتیق) می ایستند؛ همچنین عده ای دیگر از دربانان حرم قدس رضوی با در دست داشتن چراغ لاله هایی (در داخل این چراغ لاله ها، شمع روشن کرده اند) و تشکیل دو صف، دورتادور صحن انقلاب (صحن عتیق) را می گردند؛ مداحان حاضر در مراسم نیز ایام سوگ و حزن را به پیشگاه حضرت علی بن موسی الرضا (ع) تسلیت می گویند و قسمتی از دعای زیارت عاشورا را قرائت و سپس مشغول عزاداری می شوند.

عزاداران در ظهر عاشورا در میدانگاهی که آن را شبیه صحنه ی کربلا آراسته اند (با نخل، اسب، شتر و همچنین رزم نوازی کربلایی)، داستان عاشورا را برای مردم نقل می کنند و سرگذشت یاران و خانواده ی امام حسین (ع) و رشادت ها و جوانمردی های شهیدان کربلا را برای مردم به نمایش می گذارند و سپس مقتل خوانی برپا می شود.

در شب شام غریبان، هیئت مذهبی به صورت دسته هایی در خیابان ها حرکت می کنند و و یاد اسیران و بازماندگان حادثه ی عاشورا، شهدای کربلا و همچنین حضرت زینب را با ذکر شام غریبان و عزاداری زنده نگاه می دارند.

لازم به ذکر است مراسم شام غریبان خدامان حرم قدس رضوی، همچون مراسم خطبه در سال، دو بار برگزار می شود؛ یکی در شب شهادت سیدالشهدا امام حسین (ع) و دیگری در شب شهادت امام رضا (ع). در این دو شب عزاداری و اندوه، کلیه حفاظ و خدمه ی آستان قدس رضوی (خدام، حفاظ و فراش، کفش دار، نگهبان، دربان و...) در اداره ی مرکزی آستان قدس رضوی (واقع در چهارراه شهدا ی مشهد) حضور به هم رسانده و مشغول عزاداری و ذکر مصیبت می شوند. در این مکان نیز براساس رسمی دیرینه، هیچ چراغی روشن نیست و تنها چند شمع، محوطه کاملاً غم انگیز و تاریک را کمی روشن می کند؛ نماز جماعت نیز به محض پخش آوای روح بخش اذان به صورت پرملاوت برپا می شود. سپس خدمه و عزاداران حاضر در مراسم، با نظمی خاص به صورت دسته و در دست داشتن شمعی روشن برای سوگواری و عزاداری و عرض تسلیت به سمت حرم ملکوتی علی بن موسی الرضا (ع)

حرکت می کنند. در این حین، زایران و مردم سوگوار از ساعتی قبل، در دو طرف خیابان ها برای دیدن هیئت عزاداران و سوگواران امام رضا (ع) اجتماع کرده، با آنان به همدردی می پردازند و برای سلامتی نوکران امام رضا (ع) صلوات می فرستند.

از روزگاران دور و گذشته، مردم مشهد در منازل خود میزبان دسته های سوگواری و عزاداری بودند. آن بخش از دسته های عزاداری که از شهرهای دور و اطراف برای عزاداری به مشهد مقدس می آمدند، به مدت دو روز و یا حتی بیشتر در منازل مشهدی ها ساکن شده و صاحب خانه نیز خود را موظف و مکلف به خدمت به مهمانان زایر خود می دانست. از اموری که حتی هم اکنون نیز در میان مردم مشهد برای احترام به زایران رواج دارد می توان موارد زیر را نام برد: برپایی ایستگاه های صلواتی برای تکریم دسته های عزاداری و سینه زنی، برپایی سفره های نذری و پذیرایی با غذاهایی همچون حلیم، شله و...، خدمت به دسته های عزاداری و عزاداران مانند توزیع آب و یا حتی کمک به ایستگاه های صلواتی حاضر در مسیر حرکت دسته های عزاداری و...

حرم هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه

می توان گفت زیبایی و اهمیت شهر مشهد، ارتباط مستقیم و مهمی با حرم هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه امام رضا (ع) دارد. با عظمت ترین و شایسته ترین هنرهای والای اسلامی در طراحی و ساخت این مجموعه ی زیارتی به کار رفته است و دلیل این اتفاق بزرگ این است که این بنای والا و معنوی جزو پر ارزش ترین و با ارزش ترین بناهای شهر مشهد می باشد. حرم قدس رضوی مشهد، صاحب مجموعه ی بزرگ هنری و تاریخی می باشد که این مجموعه تشکیل شده است از صحن ها، رواق ها، ایوان ها، موزه ای غنی و نیز یک کتابخانه ی مرکزی بسیار باشکوه.

حرم قدس رضوی مشهد برای مسلمانان سراسر جهان جزو مهمترین و مقدس ترین مکان ها می باشد؛ این حرم از 4 ایوان بلند و باشکوه تشکیل شده است که این ایوان ها عبارتند از: ایوان عباسی، ایوان طلایی، ایوان شرقی یا نقارخانه و همچنین ایوان غربی و این حرم شامل 5 صحن باشکوه و متبرک نیز می باشد که عبارتند از: صحن آزادی، صحن انقلاب، صحن امام خمینی، صحن قدس و نیز صحن جمهوری اسلامی. حرم قدس رضوی مشهد از 24 رواق تشکیل شده است که می توان برای نمونه رواق های زیر را نام برد: رواق دارالسعادة، رواق دارالحفاظ، رواق دارالسرور، رواق دارالذکر، رواق دارالعزه و...

در تحلیل و بررسی حرم قدس رضوی مشهد می توان گفت این حرم با استفاده از هنرهای گوناگون و فاخری همچون معماری، آینه کاری، کاشی کاری، گچ بری و مقرنس در دوره های مختلف اسلامی و حاصل تلاش هنرمندان پر آوازه ساخته شده است؛ حرم رضوی مشهد از بزرگترین و بهترین بناهای اسلامی در جهان اسلام به شمار می آید. از دیگر زیبایی های حرم رضوی مشهد می توان موارد زیر را نام برد: مقرنس های زیبای مزین شده با آینه، 3 محراب باشکوه ساخته شده در قرن هفتم هجری قمری و نیز ضریح طلای حرم مقدس که با آیات قران کریم و اشعار فارسی تزیین شده است و... آیات قران کریم

و احادیث بر روی کاشی های نوشته شده است که این کاشی ها در زمان سلجوقیان بر حرم قدس رضوی مشهد نصب شده است؛ این آیات و احادیث جلوه ای ممتاز و زیبا به حرم رضوی مشهد بخشیده است.

در کتب لغت، واژه ی ضریح اینگونه تعریف شده است: خانه ای مشبک و چوبین که از جنس نقره و یا مس بوده و بر سر قبر امام و یا امام زاده ای بسازند. اما ضریح در نگاه زائران، عاشقان و دلدادگان امام رضا (ع)، رمزی از عشق و دلدادگی است.

ضریح زیبای حرم امام رضا (ع) رمز آشنایی ها، برق چشم های عاشقان، افسونگر نگاه ها بی تاب، تکیه گاه دست های بی قرار و سرزمین پاک اشک هاست. ضریح دلربای حرم امام رضا (ع) چشم انداز نگاه های مشتاق و بی قراری است که از پنجره های خیال آن، افق های دوردست صمیمیت و آشنایی را می نگرد و آرام می گیرد.

لازم به ذکر است که از دوره ی صفویه تا به حال، تعداد 5 ضریح بر مرقد مطهر و منور هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه جای گرفته است؛ در اینجا به توصیف دو ضریح اول این حرم می پردازیم:

ضریح اول

اولین ضریح نصب شده بر حرم هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه، ضریحی چوبی همراه با تسمه های فلزی و دارای پوششی از طلا و نقره بوده است که در دوران شاه طهماسب صفوی (در اواسط قرن دهم) و به سال 957 هجری قمری ساخته و بر روی صندوقچه ای چوبی نصب شده است.

بر روی کتیبه ی دور این ضریح چوبی، سوره ی مقدس هل اتی به خط ثلث شیوا نگاشته شده و بر کتیبه ی طلایی موجود بر سر در ضریح نصب بوده است.

عبدالمومن خان ازبک در سال 998 هجری قمری، پس از قتل عام مردم مشهد و به یغما بردن اموال و دارایی آن ها؛ بخشی از دارایی های آستان مقدس رضوی را نیز به تاراج و به بخارا و هرات برده است؛ برخی از دارایی های به تاراج رفته عبارتند از: قندیل های طلایی، قرآن ها و کتب نفیس خطی، قطعه الماسی به درشتی یک عدد تخم مرغ و نیز میلی از جنس طلای خالص که به فرمان شاه طهماسب صفوی بر روی ضریح مقدس نصب بوده است، همچنین تعدادی از فرش های باارزش و گران بهای آستان مقدس رضوی و...

در سال 1311 صندوق طلای مرقد آستان مقدس رضوی تعویض می شود. در این سال به دلیل فرسودگی پایه های صندوق، اولین ضریح برچیده شده و سپس جواهرات و طلا و نقره ی آن از چوب های موجود جدا شده و به خزانه ی مقدس آستان منتقل می شود.

ضریح دوم

دومین ضریح حرم هشتمین امام بزرگ مذهب شیعه در سال 1160 هجری قمری تقدیم و نصب شده است؛ این ضریح، ضریح مرصع فولادی یا ضریح معروف به نگین نشان نام دارد. براساس شواهد و اطلاعات تاریخی برجای مانده، نوه شاه سلطان حسین صفوی و فرزند رضا قلی میرزا فرزند نادرشاه افشار، شاهرخ واقف این ضریح متبرک بوده است. ضریح نگین نشان از فولاد ساخته شده است و دارای قبه های مزین به زمرد و یاقوت می باشد که در زیر ضریح کنونی جای گرفته است. همچنین بر روی هر یک از قبه های مشبک مربع شکل آن، بر روی صفحه طلایی ضخیم، یک زمرد و چهار قطعه یاقوت نصب شده و جای گرفته است.

همچنین در دوره ی تولیت میرزا سعید خان جهت حفاظت و مصون ماندن جواهرات داخل ضریح و نذورات اهدایی مردم، پوشش و شبکه ب مطلائی بر روی ضریح متبرک قرار گرفت.

آشنایی با مراکز خرید مشهد مقدس

بازار رضا (ع)

اینجا مشهد مقدس است؛ وقتی وارد بازار مشهد می شوید در یک سو عقیق و فیروزه، تسبیح شاه مقصود و در سویی دیگر زعفران اعلا و زرشک و نقل و نبات های درخشان به صورت ریسه شده قرار دارد و بوی ادویه هفت رنگ، هوای بازار را پر کرده است؛ اینجا هر سو که قدم بزنید در زیر سایه ی امام رضا (ع) نفس می کشید. اینجا از لذت دلنشین زیارت و سحرهای به یاد ماندنی که بگذریم، تنها کمی دورتر از حرم مقدس امام رضا (ع) ولوله ی زائران تمامی ندارد! آری. اینجا قدیمی ترین راسته ی مشهد یعنی بازار سنتی امام رضا (ع) است؛ شاید این بازار برای شما معمولی جلوه کند اما تاریخی عظیم در دل این بازار نهفته است و بازار را به نبض زنده ی شهر تبدیل کرده است.

بازار رضا (ع) در حدفاصل میدان بیت المقدس و خیابان 17 شهریور، در ضلع شرقی خیابان امام رضا (ع) قرار گرفته است. حتی اگر پاساژهای امروزی، مدرن و جدید از هر گوشه‌ی شهر مشهد سربرآورند، اما باز هم بازار رضا (ع) توریست پذیرترین قسمت تجاری شهر مشهد است که اکثراً زائران برای خرید سوغاتی مورد نیاز خود به آنجا مراجعه می‌کنند.

بازار رضا (ع) در سال 1353 ساخته شده است؛ یعنی آن سالی که در اثر آتش سوزی، بخش‌هایی از اطراف حرم مطهر سوخته و تخریب شده و بخش بزرگی از بازار قدیمی و بزرگ شهر از بین رفت. پس از این اتفاق، کسبه‌ی بازار رضا (ع) به خصوص فرش فروشان به فکر ساخت بازار دیگری افتادند! آن‌ها تمام همت و تلاش خود را به کار بستند تا نقشه و طرحی اسلامی را طراحی و در ساخت بازار جدید به کار بگیرند. شما امروزه به جای بازار واقعی و سنتی شهر مشهد، بازار دو طبقه‌ای می‌بینید که از فلکه‌ی بیت المقدس آغاز شده و در میدان 17 شهریور ختم می‌شود.

سابقه‌ی تاریخی بازار قدیمی یا همان بازار رضا (ع) مشهد به دوره‌ی تیموریان باز می‌گردد؛ بازار قدیمی شهر مشهد به داخل حرم رضوی متصل می‌شد؛ حتی برای رونق بیشتر، مسجد جامع گوهرشاد (که این مسجد نیز در همین دوره ساخته شده است) به بازار متصل شده بود؛ مردم هنگامی که از مسجد و حرم خارج می‌شدند می‌توانستند مستقیماً به بازار مراجعه کرده و به داد و ستد بپردازند. لازم به ذکر است این بازار در دوره‌ی صفوی گسترش پیدا کرد و حتی برخی از غرفه‌های این بازار تا پیش از احداث زیر گذر جدید حرم (تا چند سال قبل) فعال بوده و به داد و ستد می‌پرداختند. در آن دوره بازاری نیز برای گشت و گذار خارجی‌ها و افراد غیر مسلمان ساخته شد تا آن افراد دیگر وارد حرم رضوی نشوند؛ این بازار، زنجیر نام گرفت. دلیل این نام‌گذاری این موضوع بود که بازار بوسیله‌ی زنجیر‌هایی از محوطه‌ی حرم به طور کامل جدا شده بود؛ اما این بازار نیز بر اثر تخریب‌های انجام شده، به طور کامل از بین رفت.

بخشی از بازار رضا (ع) به بازار سرشور معروف است؛ این بازار در سمت چپ خیابان خسروی نو قرار گرفته است و امروزه نیز همچنان پابرجا است؛ براساس اطلاعات تاریخی برجای مانده، دلیل این نامگذاری آن است که در گذشته، در آن منطقه حمام‌ها و کاروانسرا‌هایی بوده است که زائران بعد از ورود به شهر مشهد، در آن‌ها حمام می‌گرفتند. بازار سرشور، بازاری روباز است و در آن همه چیز عرضه می‌شود! برای مثال: پوشاک و کیف و کفش، مواد غذایی، پارچه، لنگ، لیف و حوله و...

اگر امروزه گذرتان به این منطقه بیفتد می‌توانید حمام شاه (از آثار دوره‌ی صفویه) و مسجد شاه (مقبره‌ی امیر قیاس الدین ملک شاه صفوی) را در آن‌جا ببینید.

از شهر مشهد چه سوغاتی بخریم؟

شهر مشهد سوغاتی‌های متنوعی دارد از جمله: کشمش و نخود، زرشک و زعفران، نبات و آبنبات، زیره، جانماز، مهر و تسبیح، ادویه، خشکبار و جیلی بیلی را می‌توان نام برد. اما چنانچه شما به دنبال

یک سوغاتی خاص و به یاد ماندنی از شهر مشهد هستید؛ پیشنهاد می شود راهی بازارهای موجود در حاشیه ی شهر شوید، زیرا در این مراکز صنایع دستی گوناگونی چون هاون، دیزی سنگی و همچنین صنایع حصیر بافی و ... را به فروش می رسانند؛ به ویژه بازارهای موجود در محدوده ی طرqbه، شاندیز، کوه سنگی و...

بهتر است به هنگام خرید در بازار، با دقت و آگاهی کامل و کافی اقدام نمایید! زیرا در این بازار نیز همچون بیشتر بازارهای سنتی دنیا، تقلب زیاد است...

با وجود توجه به تمامی توضیحات ذکر شده در بالا، چنانچه قصد خرید از بازار رضا (ع) مشهد را دارید بهتر است بدانید که در طبقه ی دوم این بازار کارگاه های کوچک صنایع دستی، فیروزه تراشی، طلا کاری و گل دوزی وجود دارند. گرچه این مراکز جنبه ی خرید و فروش زیاد و قابل توجهی ندارند اما می توانید برای سفارش دادن یادگاری های به یاد ماندنی و کارهای خاص در طول تور مشهد و سفر خود، از آن ها استفاده نمایید.

مجتمع تجاری پروما شهر مشهد

در سال 1379 احداث مجتمع تجاری پروما در شهر مشهد در پنج طبقه و با زیربنایی در حدود 25.000 مترمربع آغاز و عملیات ساخت این مجتمع در سا 1382 پایان یافته و به بهره برداری رسید. مجتمع تجاری پروما در یکی از بهترین و نیز پر جمعیت ترین نقاط کلان شهر مشهد، در نزدیکی هتل های شماره ی 2 و در مجاورت منطقه ی سجاد قرار گرفته است و با نمای باشکوه و زیبایی خود، یکی از پر ابهت ترین و زیباترین مجتمع های تجاری موجود در ایران می باشد. مجتمع تجاری پروما با سازه ی از جنس بتن مسلح، ساختاری مقاوم و محکم را در برابر زلزله شکل داده است. در طبقه ی همکف این مجتمع تجاری بزرگ، سوپر مارکتی بزرگ (Hyper Market) قرار دارد. براساس بررسی های صورت گرفته و نیز نتایج حاصل، روزانه در حدود 7.000 نفر از این مجتمع تجاری بازدید به عمل می آورند؛ می توان از دلایل عمده ی بالا بودن تعداد بازدید کنندگان از این مجتمع، به عدم وجود رقیب در خور توجه برای این مجتمع تجاری اشاره کرد. از دیگر امکانات رفاهی و تفریحی فراهم آمده در این مجتمع می توان به موارد زیر اشاره کرد: بولینگ، بلیارد، شهر بازی و نیز کافی شاپ و...

مجتمع تجاری پروما همه روزه از ساعت 9.00 صبح الی 22.00 می باشد؛ همچنین مجتمع تجاری پروما در روزهای جمعه نیز باز و آماده خدمت رسانی به مسافران می باشد.

بازار فردوسی شهر مشهد

مجموعه بزرگ بازار فردوسی کلان شهر مشهد در 4 طبقه (1-، همکف، 1+، 2+) و در زمینی به مساحت 7.000 مترمربع و نیز با زیربنای 30.000 مترمربع در انتهای سی متری طلاب در نبش میدان فتح مشهد واقع شده است؛ همچنین بازار فردوسی دارای بالغ بر 720 دربند مغازه نیز می باشد.

براساس تحقیقات و بررسی های انجام شده و نیز با توجه به تراکم جمعیت زیست محیطی منطقه و همچنین نیاز به یک مجموعه ی کامل و نیز مدرن، به ساخت این مجموعه ی بزرگ در کلان شهر مشهد اقدام شده است.

همچنین این مجموعه ی بزرگ دارای تفکیک مشاغل در طبقات مختلف خود می باشد که به شرح زیر می باش؛ در طبقه ی -1 این مجموعه سیسمونی نوزاد و لباس کودک، در طبقه ی همکف این مجموعه پوشاک خانم ها و آقایان، در طبقه ی +1 این مجموعه بورس مانتو و روسری و نیز در طبقه ی +1 مجموعه ی بازار فردوسی مشهد لوازم عروس و داماد، بدلیجات، ساعت و همچنین طلا و جواهر در نظر گرفته شده است. همچنین لازم به ذکر است که در این مجموعه، متراژ واحد های تجاری در طبقات مختلف، متغیر می باشد. این مجموعه ی بزرگ همچنین دارای 11 واحد تجاری فست فود و کافی شاپ می باشد که هم اکنون نیز این واحدها مشغول به فعالیت هستند. تاسیسات این مجموعه در چهار طبقه به صورت کامل و مشخص اجرا شده است و دارای سیستم دوربین مدار بسته، اتاق کنترل، سیستم اعلام حریق و اطفای حریق و نیز سیستم برق اضطراری می باشد. هر طبقه از مجموعه ی بزرگ بازار فردوسی مشهد، دارای پله برقی بوده و همچنین در سه قسمت سالن به سه دستگاه آسانسور و نیز به پله های فرار اضطراری نیز مجهز می باشد. همچنین در این مجموعه مسجد و نمازخانه نیز در طبقه ی +3 قرار گرفته است.

بازار مرکزی شهر مشهد

بازار مرکزی در چهارراه شهدا ی مشهد واقع شده است؛ این بازار در سال 1377 به بهره برداری رسمی رسیده است. بازار مرکزی مشهد، محدوده ی وسیعی را به خود اختصاص داده است و بنای این بازار دارای 4 طبقه می باشد. شما می توانید در این بازار بزرگ انواع محصولات و لوازم مورد نیاز خود را از قبیل پوشاک، زینت آلات و نیز سوغات شهر مشهد از جمله نماد های مذهبی و همچنین احتیاجات و لوازم گردشگری مورد نظر خود را بیابید. در طبقه ی +2 بازار مرکزی شهر مشهد، مراکز گوناگون تجاری و دفاتر بازرگانی قرار گرفته است. در طبقه ی -2 این مجموعه نیز پارکینگ و تاسیسات مورد نیاز قرار گرفته اند. چنانچه حتی شما قصد خرید هم نداشته باشید! باز هم بازار مرکزی مشهد می تواند پیشنهاد خوب و جالبی برای گردش شما باشد.

مجتمع تجاری وصال شهر مشهد

در مجاورت مجتمع گردشگری و تجاری الماس شرق، مجتمع طلا و ملزومات عروس وصال در 6 طبقه و در زمینی به مساحت 16.000 مترمربع و با زیربنایی در حدود 70.000 مترمربع ساخته شده است. مجتمع تجاری وصال شهر مشهد با ویژگی های منحصر به فرد و نیز خاص معماری، برای مشاغل و نیازهای مرتبط با عروس و داماد به بهره برداری رسیده است از جمله توزیع و فروش پوشاک عروس و داماد و همچنین پارچه، آیینیه و شمعدان عروس، کیف، کفش و...

مجتمع تجاری وصال با طراحی خاص و معماری منحصر به فرد و زیبایش و همچنین فضاهای باز و وسیع دارای بیش از 400 واحد تجاری می باشد؛ برخی دیگر از فضاهای خدماتی و رفاهی این مجتمع عبارتند از: تعدادی بانک، رستوران و تالارهای پذیرایی، آب نمای زیبای موزیکال، پارکینگ طبقاتی و همچنین سایر امکانات رفاهی و خدماتی پیشنهادی مناسب و ایده آل برای گردش و گذران اوقات فراغت و همچنین فرصتی خوب برای خرید و گردش زائران مشهد مقدس می باشد. پارکینگ مجتمع تجاری وصال در زمین مجاور این مجتمع و در 6 طبقه با زیربنایی در حدود 25.000 مترمربع طراحی شده است. از دیگر امکانات این مجتمع می توان به دارا بودن 22 دستگاه پله برقی و همچنین رمپ برقی، دارا بودن 12 دستگاه آسانسور، مجهز بودن به سیستم سرمایش و گرمایش مرکزی، مجهز بودن به دوربین های مداربسته و سیستم صوت و... اشاره کرد. از دیگر جاذبه های گردشگری این مجتمع تجاری خدماتی می توان به وجود رستورانی منحصر به فرد و ایده آل با وسعت حدود 2800 مترمربع و همچنین وجود هایپرمارکتی با متراژی در حدودی 6.000 مترمربع اشاره کرد. لازم به ذکر است مجتمع تجاری وصال با بهره گیری از یک تونل ارتباطی که دارای 21 واحد تجاری خدماتی فعال نیز می باشد، با مجتمع تجاری و گردشگری الماس شرق مشهد در ارتباط است (البته اتصال و ارتباط این دو مجتمع تجاری و خدماتی از طریق طبقات بالایی در دست بهره برداری و اجرا می باشد).

مجتمع تجاری الماس شرق مشهد

مجتمع تجاری الماس شرق با حدود 1.200 واحد تجاری و خدماتی یکی از بزرگترین مجتمع های تجاری کشور می باشد؛ این مجتمع کالاها و لوازم گوناگونی را از جمله لوازم خانگی، صوتی و تصویری، رایانه، تلفن همراه، لوازم دکوری و لوکس خانه، اسباب بازی، پوشاک، کیف و کفش، صنایع دستی و... را برای شهروندان و گردشگران عرضه می دارد.

مجتمع تجاری الماس شرق با طراحی منحصر به فرد و معماری ویژه ی خود دارای 5 طبقه پارکینگ مجهز با ظرفیتی در حدود 1.400 دستگاه خودرو می باشد؛ همچنین این مجتمع تجاری دارای 35 دستگاه پله برقی و رمپ برقی، 13 دستگاه آسانسور مجهز، دارای آب نمای جامپینگ، مجهز به سیستم گرمایش و سرمایش مرکزی، مجهز به دوربین های مدار بسته و نیز سیستم صوت مرکزی، مجهز به شبکه ی IT، دارای سالن اجتماعات و نمازخانه و همچنین دارای دیگر امکانات و تاسیسات مورد نیاز برای شهروندان و گردشگران می باشد.

از مهمترین امکانات و خدمات گردشگری و رفاهی این مجتمع می توان به موارد دیگری نیز اشاره نمود؛ از جمله: سینمای 5 بعدی، کافی شاپ، شهربازی، سرزمین عجایب، آکواریوم آب شور جهان، دارای رستوران های متعدد سنتی و نیز کلاسیک به همراه حضور معتبرترین برند های ایران و جهان.

براساس بررسی های انجام شده و نیز سرشماری ها و آمار به دست آمده روزانه به طور متوسط 30.000 نفر گردشگر از این مجتمع تجاری بازدید کرده و از امکانات و خدمات فراهم شده، استفاده می نمایند. لازم به ذکر است این آمار در اعیاد و مناسبت های فرخنده و نیز در تعطیلات تابستانی به

شدت افزایش یافته به طوری که در برخی از ایام ویژه ی سال روزانه 120.000 هزار نفر گردشگر از مجتمع تجاری الماس شرق بازدید داشته اند.

مجتمع تجاری آلتون شهر مشهد

یکی از شاهکار های صنعت ساختمان از نظر کیفیت، سرعت ساخت و نیز نمونه ای از هنر ایرانی، برج آلتون می باشد؛ این برج در یک مجموعه منحصر به فرد تجاری و اداری قرار گرفته است. این برج به عنوان بلندترین و ایده آل ترین پارکینگ طبقاتی کشور، فضای قابل توجه و خاصی را برای پارک خودرو فراهم کرده است.

می توان گفت هر گردشگری که پا به خیابان تجاری و توریستی دانشگاه می گذارد با دیدن این برج تجاری حیرت زده می شود! برج تجاری آلتون پیشنهاد های گوناگون و متنوعی برای خرید لوازم و اقلام مختلف برای شما دارد؛ از جمله اقلامی چون پوشاک، کیف و کفش، لوازم خانگی، صوتی و تصویری و همچنین اقلام آرایشی و بهداشتی از معتبرترین و شناخته شده ترین برند های ایران و جهان با بهترین کیفیت ممکن و مناسب ترین قیمت برای مشتریان فراهم شده است. علاوه بر محصولات و لوازم با کیفیت و مناسب این برج تجاری، معماری منحصر به فرد و زیبای این برج باعث شده است تا تعداد بسیار زیادی از گردشگران سالانه حتی برای بازدید و تفرج هم که شده به این مجتمع تجاری مراجعه کنند.

بازار بزرگ خیام شهر مشهد

مرکز بین المللی تجاری خیام مشهد در 6 طبقه در زمینی به مساحت تقریبی 200 هکتار در قسمت شمالی شهر مشهد (در محدوده ی صد متری کمربندی بلوار ابوطالب شمالی و خیام) قرار گرفته است. می توان این مرکز بین المللی تجاری را به عنوان قلبی تپنده برای بورس تخصصی انواع کالاها به شمار آورد؛ این بازار بزرگ نقشی ارزنده و مثبت در امور بازرگانی داخلی و خارجی بر عهده دارد. از مهمترین خدمات مرکز بین المللی تجاری خیام مشهد می توان به موارد زیر اشاره کرد: بازار های گوناگون خرید و فروش کالا، رستوران ها و مراکز پذیرایی و کافی شاپ، کافی نت، دفاتر شرکت های بازرگانی مختلف، حمل و نقل بین المللی و بیمه، تعدادی بانک، نمازخانه، خطوط و ایستگاه های اتوبوسرانی شهری، ایستگاه های تاکسی، آژانس های خدمات باربری و...

در مرکز بین المللی تجاری خیام مشهد، 196 بازار تجاری وجود دارد که آماده ی ارایه ی بهترین خدمات به شهروندان و گردشگران می باشند.

مجتمع تجاری زیست خاور شهر مشهد

مجتمع تجاری زیست خاور در زمینی به مساحت 10.000 مترمربع واقع شده است؛ در سه طرف این مجتمع، خیابان واقع شده است و در نتیجه دارای سه ورودی می باشد. بخش های تجاری و آپارتمان های این مجتمع به گونه ای طرح ریزی شده است تا محیطی خوشایند را برای کار و زندگی فراهم نماید. در این مجتمع، بر روی پی های چند طبقه آپارتمان هایی وسیع طراحی و بنا شده است که دارای انواع گوناگونی از مغازه های تجاری، رستوران های وسیع و شیک، مراکز تفریحی مختلف و همچنین پارکینگ می باشد. ترکیب این کاربری ها و مظاهر مختلف در یک مجتمع تجاری، محیطی جدید و منحصر به فرد را به وجود آورده است که نسبت به سبک و حتی نمونه های موجود، جالب و جدید می باشد. در طراحی مجتمع تجاری زیست خاور با استفاده از باغچه کاری های زیبا و نیز گل ها و گیاهان زیبای تزئینی و همچنین آب نما، محوطه هایی عمومی با کیفیت فوق العاده عالی و نیز فضایی دلپذیر، برای ساکنان و گردشگران طراحی و آماده شده است تا بتوانند در آنجا استراحت نمایند.

در طبقه ی 1+ و 2- مجتمع تجاری زیست خاور امکانات و خدمات رفاهی و تفریحی گوناگونی فراهم شده است از جمله رستوران های زیبا و مجلل. در طراحی رستوران ها از محوطه ی باغچه کاری شده در هوای باز، مناسب و همچنین فضای مشرف بر میدان مجتمع که به صورت چند سطحی کار شده است و همچنین خود شهر مشهد استفاده شده است.

در طراحی مجتمع تجاری زیست خاور و مجتمع مسکونی آن، زیبایی های معماری سنتی از جمله آیینہ کاری، گچ بری و... به صورت هنرمندانه ای به کار گرفته شده است که حاصل تلاش و ظرافت هنرمندانی با ذوق و استعداد می باشد؛ به طوری که مراجعین در بدو ورود مجذوب این زیبایی های هنرمندانه خواهند شد. همچنین در ساخت این مجموعه از آخرین امکانات و خدمات رفاهی معماری جهان بهره گرفته شده است. این ترکیب هنر سنتی و والای قدیم و امکانات و خدمات مدرن و جدید به گونه ای اجرا شده است که مجتمع تجاری زیست خاور را ابتدا در کلان شهر مشهد و سپس در گستره ی عظیم کشور ایران شهره ساخته است و همچون نگینی بر سینه ی این شهر کهن و زیبا می درخشانند.

مجتمع تجاری و تفریحی آسمان شهر مشهد

مجتمع تجاری و تفریحی آسمان با زیربنایی در حدود 49.212 مترمربع و با بیش از 700 واحد تجاری و پارکینگ عمومی می باشد؛ لازم به ذکر است در طبقات دوم تا یازدهم این مجتمع تجاری و تفریحی پارکینگی با ظرفیت 2100 خودرو و نیز 130 جایگاه پارک برای موتورسیکلت در نظر گرفته شده است که این طبقات به صورت یک کمربند رمپی مدرن به هم متصل شده و ارتباط پیدا کرده اند.

لازم به ذکر است در طراحی و ساخت این پارکینگ بزرگ علاوه بر محل پارک خودروها و وسایل نقلیه؛ 507 مترمربع فضا برای پارک موتورسیکلت، 661 مترمربع فضا برای پارک خودروی معلولین، 229 مترمربع فضا برای جک اتوموبیل و همچنین 308 مترمربع فضا برای پارک خودروی دارای نقص فنی در نظر گرفته و طراحی شده است.

طبقات 1-، همکف و 1+ مجتمع تجاری و تفریحی آسمان دارای کاربری تجاری و طبقه ی 11+ این مجتمع تجاری و تفریحی برای احداث شهر بازی و مرکز تفریحی در نظر گرفته شده است. مجموع زیربنای مورد استفاده برای عملکرد های تجاری و تفریحی در این مجتمع 19.350 مترمربع می باشد.

مجتمع آسمان دارای 3 ورودی اصلی از 3 سمت می باشد؛ این ورودی ها عبارتند از: ورودی از خیابان های شهید صدر، شهید شیرودی و میدان 17 شهریور

آشنایی با جاذبه های زیارتی، گردشگری تفریحی شهر مشهد

مسجد گوهرشاد شهر مشهد

مسجد گوهرشاد در سال 821 هجری قمری به دستور همسر شاهرخ تیموری، گوهرشاد آغا و معماری و استادی قوام الدین شیرازی در مجموعه حرم قدس رضوی ساخته شده است. این مسجد رضوی به عنوان عظیم ترین مسجد چهار ایوانی ایران زمین با وسعتی در حدود 9.410 مترمربع دارای چهار ایوان باشکوه به نام های: دارالسیاده، مقصوره، حاجی حسن و همچنین آب و هفت شبستان می باشد. مقصوره به عنوان بزرگترین ایوان مسجد گوهرشاد، با کاشی کاری های بسیار زیبا و مقرنس کاری های منحصر به فرد و همچنین کتیبه ی خط ثلث بایسنغرمیرزا تزیین شده است. همچنین منبر صاحب الزمان را می توان از دیگر جلوه های باشکوه مسجد جامع گوهرشاد شهر مشهد نام برد.

موزه مرکزی آستان قدس رضوی شهر مشهد

موزه مرکزی آستان قدس رضوی در سال 1324 هجری قمری افتتاح شده است؛ این موزه را می توان از غنی ترین و باشکوه ترین موزه های ایران زمین برشمرد. موزه مرکزی آستان قدس رضوی در قسمت شمال شرقی صحن امام خمینی بارگاه قدس رضوی قرار گرفته است؛ در این موزه مجموعه ای باشکوه و بی نظیر از سکه های قدیمی دوره های مختلف تاریخ، اشیای عتیقه ی طلایی، سنگی، مسی، مفرغی و... نگهداری می شود. همچنین در این موزه، برای دید بازدیدکنندگان و زائران داخل و خارج از کشور چندین کتیبه ی تاریخی و با ارزش و نیز نسخ فاخر و ارزشمند تاریخی قرار گرفته است. امروزه با توجه به تغییرات به وجود آمده، برخی از اشیای گران بها و نفیس این موزه را در یازده موزه ی جداگانه نگهداری کرده و به نمایش گزاریده اند.

مدرسه ی پریزاد شهر مشهد

مدرسه ی پریزاد در سال 823 هجری قمری در نزدیکی مسجد گوهرشاد شهر مشهد ساخته شده است؛ این مدرسه به پریزاد خانم، ندیمه ی گوهرشاد منسوب می باشد. مدرسه ی پریزاد، مدرسه ی کوچک و 4 ایوانی می باشد؛ این مدرسه مشتمل بر حجره ها و غرفه هایی می باشد. از تزیینات به کار رفته در این مدرسه می توان به موارد زیر اشاره کرد: کاشی کاری با نقوش و طرح های اسلیمی بر سر در غرفه های همکف این مدرسه و نیز آجر کاری بر سر در ایوان های مدرسه ی پریزاد.

مدرسه ی دو در شهر مشهد

مدرسه ی دو در بر اساس کتیبه ی سردر آن در سال 843 هجری قمری به همت غیاث الدین خواجه بهار در دوران حکومت شاهرخ تیموری ساخته شده است؛ بنای این مدرسه در جوار حرم مطهر رضوی و در مقابل مدرسه ی پریزاد شهر مشهد واقع شده است. مدرسه ی دودری شهر مشهد دارای 4 ایوان می باشد و مشتمل بر حجره ها و غرفه هایی در دو طبقه می باشد. همچنین این مدرسه دارای دو گنبد فیروزه ای رنگ و نیز تزیینات کاشی کاری یکرنگ و معرق می باشد. این مدرسه در سال 1088 مرمت و بازسازی شده است.

جهت سفر به مشهد بهتر است از تور مشهد استفاده نمایید تا راهنمای تور شما را با مراکز دیدنی این شهر راهنمایی کنند.

تابران توس

ولایت و منطقه ی توس در قرون گذشته به منطقه ای در میان دو رشته کوه هزار مسجد در شمال و بینالود در جنوب گفته می شده است. ولایت قدیم توس شامل چهار شهر به نام های: رادکان، تابران، نوغان و تروغبذ بوده است. شهر تابران که هم اکنون به شهر توس مشهور است بزرگترین شهر این منطقه در قرن چهارم هجری قمری محسوب می شده است.

آنچه که هم اکنون از شهر تابران یا توس به جای مانده است عبارت است از: ارگ توس، باروی شهر، گنبد بزرگ هارونیه، بقایای برجای مانده از مسجد جامع تابران باغ و نیز بنای نوساز آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی.

حصار کهن دژ شهر تابران

حصار یا باروی شهر توس، دیوار بزرگ و عظیمی از جنس گل و خشت است که در حدود 6 کیلومتر دورادور شهر تابران کشیده شده است؛ این حصار امروزه در فاصله ی 24 کیلومتری شمال شهر مشهد قرار گرفته است. این قسمت از شهر در قرون گذشته و در دوران رونق و شکوه خود، دارای 9 دروازه ی بزرگ و نیز 106 برج بوده است؛ در حال حاضر تنها 4 دروازه ی آن حصار قابل تشخیص و شناسایی است.

بنای تاریخی هارونیه

مکان و بنای تاریخی هارونیه در 600 متری آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی قرار گرفته است؛ این بنا به طور انحصاری مقبره و یا خانقاهی است که در سده ی هشتم هجری بر روی بناهای قدیمی و کهن شهر تابران آن دوره بنیاد شده است. همچنین در کنار بنای هارونیه، سنگ سیاهی را می توان دید که این سنگ یادبودی از امام محمد غزالی از عرفای صاحب نام سده پنجم و ششم هجری می باشد.

آرامگاه فردوسی

بنا بر روایات و شواهد تاریخی، منصور بن حسن ملقب به حکیم ابوالقاسم فردوسی در سال 329 هجری قمری در شهر پائ به دنیا آمد. روایت است که او از نجیب زادگان شهر توس و نیز از طبقه ی دهقانان بود. ابوالقاسم فردوسی 40 ساله بود که هزار بیت را (سروده ی دقیقی توسی) دنبال کرد. فردوسی داستان های ملی را به نظم درآورد و آن ها را با 60.000 بیت به پایان رساند. برای فردوسی در سن 65 سالگی، زمینه ی ارتباطی با سلطان محمود فراهم شد که البته این ارتباط چندان به طول نینجامید. سرانجام فردوسی به روایتی در سال 411 هجری قمری و یا به روایتی دیگر در سال 416

هجری قمری و در بینوایی، در شهر توس درگذشت. بنای فعلی آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی با زیربنایی در حدود 945 مترمربع پس از یک سلسله تحولات معماری گسترده در سال 1345 ساخته و مورد بهره برداری قرار گرفت.

مقبره الشعرا شهر مشهد

در ضلع شرقی بلوار پردیس شهر توس و مشرف به میدان ورودی آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی، آرامگاه شاعران و سرایندگان خراسان در وسعتی در حدود 2.000 مترمربع واقع شده است. این آرامگاه در سال 1378 احداث شده است؛ بنای نمادین این آرامگاه، استوانه ای است مرمریم که اشعاری گوناگون در پیرامون آن استوانه نوشته شده است.

مسجد جامع تابران

یکی از قدیمی ترین مساجد موجود در خراسان و باشکوه ترین و منحصر به فرد ترین مساجد کهن ایران در کاوش های باستان شناسی در فاصله ی 150 متری جنوب غربی بنای هارونیه کشف شد! بقایای کشف شده از این مسجد با طول 94 متر و عرض 53 متر به احتمال متعلق به اواسط دوره ی سده ی پنجم هجری قمری می باشد و به سبک شبستانی خراسانی یعنی ستون دار اولیه ساخته شده است. هم اکنون این مکان و بقایای این مسجد به صورت یک سایت باستان شناسی برای بازدید گردشگران آماده شده است.

بنای چهار طاقی بازه هور

بنای سنگی چهار طاقی در فاصله ی تقریبی 80 کیلومتری جنوب شهر مشهد و در نزدیکی روستای رباط سفید (کنار جاده ی قدیم مشهد – تربت جام) واقع شده است؛ این بنای سنگی براساس تحقیقات و شواهد به دوره ی ساسانی متعلق است. بنای چهار طاقی بازه هور دارای یک گنبد مرتفع و همچنین دارای سه ورودی می باشد.

مسجد 72 تن شهر مشهد

اثر تاریخی مقبره امیر غیاث الدین ملک شاه در بازار بزرگ شهر مشهد واقع شده است؛ این مسجد از بناهای مهم قرن نهم هجری قمری می باشد. مقبره امیر غیاث الدین ملک شاه مشتمل بر دو مناره، یک ایوان و یک فضای چهار طاقی با یک گنبد دویوش می باشد. بنای کنونی مسجد 72 تن در ابتدا مقبره ای بوده است که بین سال های 807 تا 817 توسط امیر غیاث الدین برای خود بنا شده است و در دوره های بعد این بنا، به مسجد تبدیل شده است. هم اکنون این اثر تاریخی باشکوه به مسجد 72 تن شهر مشهد معروف است.

مصلای پایین خیابان

مصلای پایین خیابان براساس شواهد تاریخی در سال 1087 هجری قمری بنا شده است و در حاشیه ی بلوار مصلی در قسمت شرقی شهر مشهد واقع شده است. ساختمان این بنای تاریخی از یک گنبد آجری، یک ایوان بلند و نیز دو رواق در طرفین آن ایوان تشکیل شده است؛ همچنین این بنای تاریخی دارای مقرنس های گچی و کاشی کاری های معرق می باشد. مصلای تاریخی پایین خیابان شهر مشهد، قرار است در آینده ای نزدیک به مجموعه ی تاریخی و فرهنگی تغییر کاربری دهد.

گنبد سبز شهر مشهد

در اوایل دوره ی قاجار، باغ خونی در بخش جنوبی شهر مشهد و خارج از حصارهای شهر با وسعتی در حدود 5/6 هکتار ساخته شده است؛ به دلیل وجود چشمه ای در باغ، این باغ به باغ خونی یا باغ چشمه معروف و مشهور شده است. باغ خونی دارای سه عمارت مستقل می باشد که در حال حاضر دو ساختمان آن تخریب شده است. در برخی از روایات و گزارشات تاریخی آمده است که در سال 1912 میلادی یا 1330 شمسی از این باغ، مسجد گوهرشاد مشهد را به توپ بسته اند. باغ چشمه در محدوده ی خیابان عنصری و در ضلع شمال شرقی میدان بسیج واقع شده است.

روستای پاژ

روستای پاژ در 15 کیلومتری شمال شهر مشهد و در تقاطع جاده کارده به کلات نادری واقع شده است؛ روستای پاژ، زادگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی می باشد. دو تپه ی باستانی و تاریخی در میانه ی روستای پاژ و در فاصله ی 700 متری شمال غربی روستا وجود دارد که به بقایا و آثار روستای پاژ قدیم مربوط است و این ها دلیلی است بر تداوم حیات مدنیت در منطقه ی خراسان و پاژ در سده های اولیه ی بعد از ظهور اسلام تا قرن نهم و دهم هجری.

آرامگاه اولین پادشاه سلسله افشاریان

اولین پادشاه سلسله افشاریان یعنی نادر شاه افشار، پادشاهی است که با پایمردی و رشادت های خود، کشور ایران را از انحطاط حکومت صفویان و نیز تسلط افغان ها بر کشور نجات داد. نادرشاه افشار در آخر عمر خود، دچار برخی تندخویی هایی شد و این اتفاق باعث شد تا در سال 1160 هجری قمری به دست یکی از سرداران سپاه خود کشته شود. نادر شاه در زمان حیات خود، برای خود آرامگاهی همچون بنای تاج محل هندوستان تدارک دیده بود اما این اتفاق باعث شد تا نتواند کار ساخت این بنا را به پایان برساند. بنای کنونی آرامگاه نادر شاه افشار در سال 1340 هجری شمسی به پایان رسید. بنای آرامگاه فعلی نادر شاه افشار شامل فضاهای زیر می باشد: اتاق آرامگاه بنا، راهروهای آرامگاه، تالار موزه، تالار پذیرایی آرامگاه، باغ و نیز آب نماهای موجود در باغ و جوی های سنگی می باشد. مجسمه ی نادرشاه سوار بر اسب از جنس مفرغ و با طراحی هنرمند معاصر

ایرانی، ابوالحسن صدیقی ساخته شده است که ریخته گری این مجسمه در ایتالیا انجام شده و هم اکنون نیز متصل به آرامگاه نادر شاه افشار می باشد.

اگر قصد سفر به مشهد را داشتید پیشنهاد می کنیم با [تور مشهد](#) به این شهر مقدس سفر نمایید تا راهنمای تور شما را با مناطق گردشگری این شهر آشنا نماید.

مقبره ی پیرپالان دوز شهر مشهد

مقبره ی پیرپالان دوز در سال 985 هجری قمری و در شمال شرقی حرم مقدس رضوی قرار گرفته است و متعلق به عارف بزرگ قرن دهم هجری، محمد عارف عباسی می باشد. بنای مقبره ی پیرپالان دوز به صورت چهار ضلعی بوده و همچنین دارای یک ایوان آجری زیبا و یک گنبد پیازی شکل می باشد. در داخل این بقعه، نقاشی هایی زیبا و باشکوه از دوران صفویه وجود دارد. بنای مقبره ی پیرپالان دوز با کاشی های فیروزه ای رنگ ساده تزیین شده است.

مدرسه ی صالحیه نواب مشهد

بنای مدرسه ی صالحیه نواب در سال 1086 هجری قمری و در دوره ی سلطنت شاه سلیمان صفوی ساخته شده است. این بنا در خیابا شیرازی شهد مشهد واقع شده است و لازم به ذکر است که پس از تغییرات معماری گسترده، تجدید بنا شده است. بنای مدرسه ی صالحیه نواب مشهد شامل دو طبقه و نیز 75 حجره می باشد که با استفاده از کاشی های الوان تزیین شده است.

مدرسه ی میرزا جعفر شهر مشهد

مدرسه ی میرزا جعفر در سال 1059 هجری قمری به همت شخصی خیر به نام میرزا جعفر سروقدی ساخته شده است؛ این بنا در ضلع شمالی صحن انقلاب شهر مشهد واقع گردیده است. بنای مدرسه ی میرزا جعفر از با ارزش ترین بناهای دوره ی صفویه به شمار می آید؛ همچنین این بنا در سال 1285 هجری قمری با استفاده از کاشی های سبک معماری و نیز معرق به صورت بسیار ممتاز و منحصر به فردی تزیین شده است.

مصلی طرق شهر مشهد

مصلی طرق به صورت یک رباط دو ایوانی در ابتدای جاده ی ارتباطی شهر مشهد – نیشابور واقع شده است؛ این رباط دارای دو کاروانسرا متعلق به دوره ی صفویه و قاجاریه می باشد. اهمیت رباط مصلی طرق در این موضوع است که در گذشته این منطقه به عنوان آخرین منزل شهر مشهد، محلی برای وداع و یا استقبال به شمار می آمد.

حمام شاه

حمام مهدی قلی بیگ و یا حمام شاه در سال 1027 هجری قمری و به همت شخصی به نام مهدی قلی بیگ (امیر آخور باشی شاه عباس صفوی) و به نام یکی از امرای تیموری معروف ساخته شده است؛ حمام شاه نزدیک به مسجد 72 تن امروزی و در راسته ی بازار بزرگ شهر مشهد واقع شده است. حمام مهدی قلی بیگ مجموعه ای از فضاهای گوناگون و متعدد می باشد و می توان گفت زیباترین و در عین حال بزرگ ترین قسمت آن، بخش بینه حمام می باشد با تزیینات نقاشی منحصر به فرد و هشت ستون سترگ.

برج اخنگان

بنای میل اخنگان به صورت یک بنای هشت ضلعی و در قرن نهم هجری، در روستایی به همین نام و در فاصله ی 32 کیلومتری شمال شهر مشهد واقع شده است. برج اخنگان متعلق به دوره ی تیموری می باشد. لازم به ذکر است این بنا دارای یک گنبد مخروطی شکل و نیز آجرکاری هایی بسیار هنرمندانه و همچنین باشکوه می باشد.

شتر سنگ

سنگ نگاره ی شتر سنگ نزدیک به روستای درخت بید و در کناره ی راه مشهد – شاندیز واقع شده است؛ این سنگ نگاره ی کهن بر روی سنگ های بزرگی معروف به شتر سنگ نقش بسته است. لازم به ذکر است بر روی این سنگ نگاره ی کهن نقوش گوناگونی از قبیل انسان های شکارچی، بز کوهی، شیر و گاو میش نقش بسته است؛ براساس تحقیقات و تاریخ نگاری ها می توان قدمت این سنگ نگاره ها را به دوران نوسنگی نسبت داد.

کتیبه ی خان تاشی

کتیبه ی خان تاشی در فاصله ی 25 کیلومتری جاده ی مشهد – کلات بر روی صخره ای در مجاورت راه و نیز در دره ی کارده سنگ نگاشته ای به نام خان تاشی قرار دارد؛ نام این کتیبه از واژه ای ترکی گرفته شده است و همچنین دارای ده سطر نوشته به طول یک متر می باشد. لازم به ذکر است مضمون کتیبه ی خان تاشب به عزیمت شیبک خان ازبک به توس در سال 916 هجری قمری اشاره دارد.

چهار طاقی چلاق

بنای چهار طاقی چلاق با زیربنایی در حدود 86 مترمربع و با پلانی 4 ضلعی با پی و شالوده ای از جنس دیوارهای آجری و سنگ ساخته شده است؛ این بنا در فاصله ی یک کیلومتری روستای چلاق و در فاصله ی 30 کیلومتری جنوب شرقی شهر مشهد قرار گرفته است و براساس تحقیقات و شواهد به نظر می رسد بنیان این بنا در دوره ی تیموری شکل گرفته است. لازم به ذکر است بر بالای این بنای کهن، گنبدی دو پوسته و مدور قرار دارد.

راه کهنه ی فاضل

راه کهنه ی فاضل در نزدیکی روستای ده غیبی واقع شده است و براساس شواهد این راه متعلق به قرون اولیه ی اسلام می باشد. در گذشته تمامی راه های عبوری از شرق، جنوب شرقی و جنوب در مسیر راه مذهبی – زیارتی به شهر مشهد منتهی می شد در محلی مشخص به نام طرق به هم می پیوستند. راه کهنه ی فاضل به صورت گذرگاهی با عرض متغیری بین 2 تا 6 متر می باشد که در برخی مواقع با شیب های تند با استفاده از پلکان های عریض و نیز کم ارتفاع، امکان تردد را با وسایلی همچون پالکی، کجاوه، عماري و... فراهم آورده است.

موزه ی مردم شناسی

موزه ی مردم شناسی رباط ویرانی در فاصله ی 10 کیلومتری جاده ی مشهد به سمت شاندیز و در روستای ویرانی واقع شده است. در راه تابستانی مواصلاتی نیشابور – توس، رباط کاروانسرای ویرانی واقع شده است و همچنین این رباط از نوع رباط های فاقد حیاط مرکزی و سرپوشیده می باشد؛ می توان گفت این محل در دوره ی تیموری بنیان نهاده شده است. بنای رباط کاروانسرای ویرانی دارای 9 غرفه می باشد؛ که این غرفه ها با طاق های جناغی می باشند، البته لازم به ذکر می باشد که در این رباط 8 غرفه به شکل قرینه و رو به رو به یکدیگر و تنها یک غرفه در انتهای بنا قرار گرفته است. در موزه ی مردم شناسی رباط ویرانی، مشاغل سنتی استان خراسان رضوی به ویژه شهر مشهد برای بازدید کنندگان به نمایش گذارده شده است؛ می توان موزه ی مردم شناسی رباط ویرانی را اولین موزه ی تخصصی حرف سنتی و مشاغل در منطقه ی خراسان و همچنین نخستین موزه ی مردم شناسی کشور نام نهاد.

خانه ی ملک شهر مشهد

خانه ملک در دو طبقه یکی از نمونه های خاص خانه های منحصر به فرد و زیبای برجای مانده از دوران انتقال معماری در اواخر دوره ی قاجاریه به شمار می آید؛ این بنا در خیابان امام خمینی شهر مشهد مقدس واقع شده است. بنای خانه ی ملک در گذشته بسیار بزرگ و وسیع بوده است اما هم اکنون تنها بخش بیرونی این خانه بر جای مانده است! طبقه ی بالایی خانه ی ملک دارای سقف مثبت کاری شده ی چوبی، مشبک و همچنین یک شومینه ی گچ بری شده ی زیبا می باشد. این خانه امروزه مرکز هنر های سنتی میراث فرهنگی و گردشگری تور مشهد استان خراسان رضوی می باشد.

حوض خانه ی هزارستان

حوض خانه ی هزارستان در راستای بازار جنت شهر مشهد واقع شده است. طراحی و معماری حوض خانه ی هزارستان، برداشت آزادی است از طرح و معماری حوضخانه ی قدیمی که با نهایت استادی و هنرمندی ساخته

شده است؛ حوض خانه ی هزاردستان علاوه بر اینکه موزه ای است زنده برای نمایش آثار هنری؛ با غذا و نوشیدنی های سنتی نیز به پذیرایی از مهمانان و گردشگران می پردازد.

زیارتگاه ها و اماکن متبرکه ی شهر مشهد مقدس

آرامگاه خواجه اباصلت خراسان

آرامگاه خواجه اباصلت مدفن خواجه اباصلت هروی، محرم و خادم امام رضا (ع) می باشد. آرامگاه خواجه اباصلت در جنوب شرقی شهر مشهد و در فاصله ی 14 کیلومتری این شهر قرار گرفته است. بنای این آرامگاه 4 ضلعی بوده و از هر طرف به وسیله ی 4 در به فضای بیرون مرتبط می شود. از تزیینات منحصر به فرد به کار رفته در این بنا می توان به کاشی های هفت رنگ و نیز آینه کاری های زیبا و همچنین دو رواق مستطیلی شکل اشاره کرد.

گنبد خشتی شهر مشهد

براساس تحقیقات، بنای گنبد خشتی در دوره ی تیموری ساخته شده است و همچنین در عصر صفویه و قاجاریه تزیین و تکمیل شده است. گنبد خشتی مدفن امیر سلطان خوش نام غیاث الدین محمد بن امر طاهر الموسی می باشد؛ نسبت این امیر والا مقام به 17 واسطه به امام موسی بن جعفر (ع) می رسد. بنای گنبد خشتی در میدان طبرسی شهر مشهد مقدس و در چهارسوی نوغان واقع شده است. این بنا دارای یک گنبد خشتی می باشد؛ به همین دلیل این بنا گنبد خشتی نام گرفته است. بقعه ی گنبد خشتی از جنبه ی معماری شامل دو

بخش به هم پیوسته می باشد که عبارتند از هشتی ورودی بنا و نیز فضای زیر گنبد به صورت یک فضای چهارشاه نشین.

آرامگاه خواجه ربیع شهر مشهد

آرامگاه خواجه ربیع متعلق به دوره ی صفویه می باشد؛ این بنا در خیابان خواجه ربیع شهر مشهد مقدس و در میان باغی باصفا و بزرگ واقع شده است. ربیع بن خثیم از اصحاب و یاران باوفای پیامبر اسلام بوده است که همچنین در آغاز دوره ی خلافت امام علی (ع) والی شهر قزوین نیز بوده است. براساس روایات و شواهد بدست آمده، سال درگذشت ربیع بن خثیم، سال 61 تا 63 هجری قمری می باشد. بنای مقبره ی آرامگاه خواجه ربیع به دستور شاه عباس صفوی و همچنین به درخواست شاعر و عارف نام آشنای ایرانی، شیخ بهایی ساخته شده است.

آرامگاه امام زادگان سید ناصر و سید یاسر (ع)

در 5 کیلومتری شهر مشهد مقدس، در امتداد دره بند گلستان و نیز در ابتدای روستای گلستان، بنایی با نمای آراسته به کاشی های زیبای معرق و امروزی و البته تازه ساز وجود دارد که این مکان، آستان مبارکه ی امام زادگان سید ناصر و سید یاسر (ع) از فرزندان امام موسی کاظم (ع) می باشند. لازم به ذکر است عمده ی جمعیت زائران این آستان متبرکه از مسلمانان کشورهای عربی واقع در حاشیه ی خلیج فارس می باشند.

آرامگاه متبرکه ی امام زادگان میر سبحان ولی و بی بی منویر (ع)

آرامگاه امام زادگان میر سبحان ولی و بی بی منویر (ع) در فاصله ی 22 کیلومتری جاده ی مشهد – سد کارده واقع شده است. مقبره ی متبرکه ی امام زادگان میر سبحان ولی و بی بی منویر (ع) از زیارتگاه های مهم شهر مشهد مقدس و نیز اماکن مذهبی این شهر می باشد؛ همچنین بر اساس روایات نقل شده، این امام زادگان از منسوبین امام موسی بن جعفر (ع) هستند.

آرامگاه امام زادگان محتشم و هاشم (ع)

بنای آرامگاه امام زادگان محتشم و هاشم (ع) در فاصله ی 55 کیلومتری شهر مشهد مقدس و در روستای گردشگری پیوه ژن واقع شده است. براساس روایات نقل شده، امام زادگان محتشم و هاشم (ع) از نوادگان و منسوبین به امام موسی بن جعفر (ع) مس باشند.

آرامگاه مقدس امام زاده سید محمد علوی (ع)

بنای آرامگاه امام زاده سید محمد علوی (ع) بر روی یک بلندی و در فاصله ی 45 کیلومتری جاده ی مشهد – تربت حیدریه واقع شده است. براساس روایات نقل شده، امام زاده سید محمد علوی (ع) از نوادگان و منسوبین امام موسی بن جعفر (ع) می باشند.

آرامگاه مقدس امام زاده یحیی (ع)

بقعه ی مقدس امام زاده یحیی (ع) به فاصله ی 55 کیلومتری شهر مشهد مقدس و در جاده ی مشهد به سمت سرخس و همچنین در یک کیلومتری روستای میامی واقع شده است. امام زاده یحیی از نوادگان و فرزندان امام زین العابدین (ع) می باشند که در سال 125 هجری قمری به شهادت رسیده اند. آستان مقدس و متبرکه ی امام زاده یحیی (ع) هم روزه پذیرای خیل عظیمی از گردشگران مذهبی می باشد.

بقعه ی متبرکه ی امام زاده سید عبدالعزیز (ع)

بنابر روایات نقل شده، این بنا مدفن امام زاده عبدالعزیز (ع)، برادر زاده ی امام رضا (ع) می باشد. بنای بقعه ی متبرکه ی امام زاده سید عبدالعزیز (ع) در فاصله ی 34 کیلومتری جنوب غربی شهر مشهد مقدس و در بخش احمد آباد و روستای ده سرخ قرار گرفته است. بنابر شواهد تاریخی، بقعه ی کنونی در دوره ی قاجاریه بنا نهاده شده است.

چشمه ی امام و تخت امام

تخت امام زمینی است به وسعت تقریبی 600 مترمربع که در فاصله ی 24 کیلومتری جنوب غربی شهر مشهد مقدس و ده سرخ و نیز در فاصله ی چند ده متری از چشمه ی امام قرار گرفته است. اهالی و مردم ده سرخ به این موضوع اعتقاد دارند که تخت امام مکان مقدسی است؛ مکانی که امام رضا (ع) و یاران با وفایشان در آنجا نماز به پا داشته و از کرامت های والای آن حضرت، قطعه زمینی که بر روی آن ایستاده بوده اند حرکت کرده و آن زمین کمی از دیگر زمین های اطراف متمایز و متفاوت شده است. همچنین براساس برخی دیگر از روایات نقل شده، امام رضا (ع) در راه توس به هنگام نماز ظهر و عصر به ده سرخ (قریه الحمرا) می رسند؛ امام برای وضو، با دستان پاک و مبارک خود بخشی از زمین را حفر می نمایند و در این حین، آب از زمین به بیرون می جوشد. همچنین اهالی روستای ده سرخ بر این اعتقاد دارند که آب این چشمه متبرک و شفا بخش است.

آرامگاه باشکوه خواجه مراد

آرامگاه خواجه مراد در فاصله ی 12 کیلومتری جنوب شرقی شهر مشهد مقدس، و در دامنه ی کوهی و در کنار چشمه ابی زیبا قرار گرفته است. این بنا شامل فضاهایی از جمله تعدادی اتاق و همچنین یک گنبد و دو مناره می باشد. همچنین در داخل اتاق اصلی آرامگاه خواجه مراد، آینه کاری های زیبایی وجود دارد که به صورت استادانه و هنرمندانه ای اجرا شده اند.

جاذبه های تور گردشگری و بوستان های شهری و برون شهری

پارک ملت شهر مشهد

پارک ملت با وسعتی در حدود 72 هکتار در غرب شهر مشهد و در ابتدای بلوار وکیل آباد این شهر واقع شده است؛ می توان گفت پارک ملت شهر مشهد به عنوان مهم ترین و نیز بزرگترین بوستان در محدوده ی این شهر مقدس می باشد. پارک ملت شهر مشهد دارای مسجد، شهربازی، میدین ورزشی، کتابخانه، استخر شنا، امکانات بهداشتی و همچنین مجتمع فرهنگی و هنری امام رضا (ع) می باشد.

پارک پردیس قائم شهر مشهد

پارک پردیس با مساحت تقریبی 16.926 مترمربع در شمال شهر مشهد مقدس واقع شده است؛ این پارک از جنوب به بلوار صد متری قائم مشهد محدود می شود. در پارک پردیس قائم علاوه بر وجود گونه های گیاهی بسیار زیبا، دارای مکان بازی های کامپیوتری، آلاچیق، بوفه، آب نمای موزیکال و نیز ساختمان موزه ی ایرانی می باشد.

پارک میرزا کوچک خان شهر مشهد

پارک میرزا کوچک خان با مساحتی در حدود 32.325 مترمربع در حاشیه ی خیابان دانش شرقی شهر مشهد واقع شده است. از امکانات پارک میرزا کوچک خان شهر مشهد می توان موارد زیر را نام برد: کتابخانه ی عمومی، شهربازی و همچنین میدین ورزشی گوناگون و...

پارک امت شهر مشهد

پارک امت با مساحتی در حدود 30.300 مترمربع در انتهای خیابان 30 متری طلاب شهر مشهد قرار گرفته است. پارک امت دارای انواع گونه های گیاهی زیبا می باشد و همچنین دارای یک شهربازی نیز است.

باغ ملی شهر مشهد

بوستان باغ ملی در یکی از خیابان های قدیمی شهر مشهد مقدس موسون به خیابان ارگ قرار گرفته است؛ براساس شواهد برجای مانده، ارگ شهر مشهد در گذشته در این مکان قرار داشته است و همچنین قنات رکن آباد نیز از این باغ عبور می کرده است. لازم به ذکر است بوستان باغ ملی در سال 1345 توسط فردی به نام حسین ملک به شهرداری شهر مشهد واگذار شده است. در این باغ علاوه بر وجود گیاهان گوناگون و متنوع و نیز گل کاری های زیبا، مجموعه ای نیز برای بازی کودکان آماده شده است.

مجموعه تفریحی و فرهنگی کوه سنگی شهر مشهد

می توان گفت زیباترین و مشهورترین گردشگاه شهر مشهد، کوه سنگی می باشد که در انتهای خیابان شریعتی شهر مشهد واقع شده است. مجموعه ی کوه سنگی دارای درخت کاری ها و گل کاری های فوق العاده ای می باشد که بر زیبایی این مجموعه افزوده است؛ همچنین قنات گناباد شهر مشهد به حوض بزرگ مجموعه ی کوه سنگی می رسد. لازم به ذکر است در آینده ای نزدیک، موزه ی خراسان بزرگ در این مجموعه احداث خواهد شد. بازار هنر شهر مشهد نیز از دیگر زیبایی ها و جلوه های این شهر می باشد.

وکیل آباد شهر مشهد

منطقه ی وکیل آباد یکی از تفرجگاه های قدیمی و زیبای شهر مشهد مقدس می باشد؛ لازم به ذکر است این منطقه در گذشته از املاک حاج حسین ملک می باشد. از مهمترین ویژگی های منطقه ی وکیل آباد می توان به وجود درختان زیبا و سر به فلک کشیده ی کاج و چنار اشاره کرد که امروزه به دلیل ایجاد و ساخت محوطه سازی و معابر در داخل این مجموعه، نظارت این مناظر و همچنین پیاده روی، استفاده از این فضا را دلچسب و دلنشین نموده است.

باغ وحش منطقه ی وکیل آباد

همجوار با پارک جنگلی منطقه ی وکیل آباد شهر مشهد و در جنوب غربی این شهر، باغ وحش وکیل آباد قرار دارد؛ این باغ وحش، تنها باغ وحش شهر مشهد و خراسان رضوی می باشد. باغ وحش شهر مشهد دارای حیوانات گوناگون گوشت خوار و علف خوار، خزنده، آبرزی و همچنین پرندگان مختلفی می باشد.

کوهستان پارک شادی شهر مشهد

کوهستان پارک شادی با مساحتی در حدود 18 هکتار در دامنه ی غرب و شمال باغ وکیل آباد شهر مشهد واقع شده است. این پارک دارای امکاناتی از جمله شهر بازی، امکانات تفریحی، فوریت های پلیسی، بانک، پارکینگ و همچنین غرفه های فروش مواد غذایی مختلف می باشد.

طرقبه

می توان یکی دیگر از جاذبه ها و گردشگاه های طبیعی و بزرگ شهر مشهد را منطقه ی طرقبه نام برد؛ منطقه ی بیلاقی طرقبه با مساحتی در حدود 1.600 کیلومتر مربع در یک منطقه ی کوهستانی و در فاصله ی 15 کیلومتری شهر مشهد در سمت غرب انتهای بلوار وکیل آباد قرار گرفته است. طرقبه از سمت غرب به رشته کوه های بینالود و از سمت شمال نیز به تخت رستم محدود می شود. این منطقه به دلیل دارا بودن درختان فراوان و زیبا و همچنین چشمه سارهای پر آب از نقاط تفریحی و بسیار خوش آب و هوا شهر مشهد به حساب می آید. منطقه ی بیلاقی طرقبه دارای تابستان های مطبوع با آب و هوای خنک می باشد. همچنین لازم به ذکر است صنایع دستی از جمله حصیر بافی در این منطقه دارای جایگاهی ویژه می باشد و این مورد حتی برای گردشگران نیز می تواند جذاب باشد؛ پرورش گل و گیاه نیز از مشاغل فعال و مورد توجه مردم در منطقه ی طرقبه می باشد.

شاندیز

شاندیز به عنوان یکی دیگر از گردشگاه های بزرگ شهر مشهد در فاصله ی 30 کیلومتری غرب کلان شهر مشهد واقع شده است. این منطقه دارای باغ هایی فراوان، چشمه سارهایی زیبا، رودخانه و فضای سبز و همچنین چشم اندازی منحصر به فرد است. می توان گفت طرقبه یکی از عمده نواحی برای تولید محصولات بومی و صنایع دستی از جمله پوشاک پوستی و چرمی، اشیای چوبی و همچنین انواع بافته های گیاهی زیبا می باشد. منطقه ی شاندیز دارای اقامتگاه های تفریحی گوناگون، رستوران ها و سفره خانه های مختلف و متعددی است.

جاغرق

روستای زیبا و بیلاقی جاغرق در فاصله ی 7 کیلومتری جنوب غربی منطقه ی طرقبه و در فاصله ی 21 کیلومتری شمال غربی شهر مشهد واقع شده است. منطقه ی جاغرق به مناطق دیگری از جمله طرقدر، عنبران، تغاره،

کردینه و نیز شاندیز محدود می شود. منطقه ی جاغرق دارای آب و هوای کوهستانی و معتدل، دره های سبز و پر از آب و همچنین باغ های میوه می باشد؛ همچنین در این منطقه چندین رشته قنات پر آب و آبشار هایی متعدد نیز وجود دارد. ناحیه ی جاغرق محل رستوران های زیبا و آرام و همچنین اقامتگاه هایی موقت برای تفریح و استراحت گردشگران داخلی و خارجی می باشد. لازم به ذکر است این منطقه در ارتفاع 1500 متری از سطح دریا قرار گرفته است و همچنین بلندی های آن محل مناسبی برای استفاده و صعود تیم های کوهنوردی می باشد.

روستای نغندر

روستای زیبای نغندر در فاصله ی 10 کیلومتری منطقه ی طرqbه واقع شده و از توابع این منطقه می باشد. روستای آباد و سرسبز نغندر با چشم اندازی طبیعی و دلچسب در دامنه ی شمالی رشته کوه های بینالود استان خراسان قرار گرفته است.

روستای ماسوله ی دوم!

روستای کنگ در فاصله ی 22 کیلومتری شمال غربی منطقه ی طرqbه و در قسمت جنوبی دامنه ی رشته کوه های بینالود واقع شده است؛ همچنین این روستا در ارتفاع 1800 متری از سطح دریا واقع شده است. روستای کنگ به دلیل دارا بودن درختان سرسبز گوناگون، چشمه سارهای پر آب و منظره و چشم اندازی منحصر به فرد همیشه و همواره مورد توجه و علاقه ی کوهنوردان بوده است. می توان گفت معماری و بافت روستای کنگ شباهت بسیار زیادی به معماری و بافت روستای ماسوله دارد و بام هر خانه به عنوان حیات خانه ی بالاتر مورد استفاده قرار می گیرد.

بند گلستان شهر مشهد

در فاصله ی 12 کیلومتری غرب شهر مشهد و در فاصله ی 4 کیلومتری منطقه ی طرqbه، سدی قدیمی موسوم به بند گلستان واقع شده است که این سد از جمله آثار تاریخی و مشهور شهر مشهد می باشد. بند گلستان از آثار دوره ی تیموری است. از جمله امکانات موجود در بند گلستان می توان به موارد زیر اشاره کرد: قهوه خانه، رستوران و مجموعه ی قایقرانی در این اثر تاریخی اشاره کرد. بند گلستان و نیز دریاچه ی واقع شده در پشت این سد، منظره ی چشم نواز و دلغریب را در فصول بهار و تابستان پدید می آورد.

بند طرق مشهد

در فاصله ی 14 کیلومتری جنوب شرقی شهر مشهد، در نزدیکی بند قدیمی و بر روی رودخانه ی طرق، بند طرق قرار گرفته است. سد طرق به عرض 14 متر، از نوع بتنی بوده و با دو قوس متقارن و هماهنگ از 22 بلوک تشکیل یافته است. بنای اولیه بند طرق، متعلق به دوره ی تیموری می باشد.

دره و رودخانه ی کشف رود

در دره کشف رود، رودخانه ای زیبا و پر آب با طولی در حدود 290 کیلومتری جریان دارد. رودخانه ی زیبای کشف رود از رشته کوه های بینالود و همچنین هزار مسجد سرچشمه می گیرد و پس از طی مسافتی چند در پل خاتون مشهد به هریرود سرازیر می شود.

روستای عنبران

روستای زیبای عنبران در فاصله ی 26 کیلومتری شهر مشهد و همچنین در فاصله ی 1 کیلومتری منطقه ی طرqbه واقع شده است. عنبران روستایی بیلاقی است و دلیل نام گذاری این روستا به نام عنبران، وجود مناظر زیبا و دلچسب و همچنین دارا بودن علف های خوشبوی خودرو می باشد. روستای عنبران دارای رستوران های متعدد و مختلف و همچنین واحد های پذیرایی و اقامتگاه ی آرام مناسب برای استراحت گردشگران [تور مشهد](#) می باشد.

روستای حصار

روستای حصار در مسیر ارتباطی مشهد – طرqbه و نیز بعد از بند گلستان واقع شده است؛ این روستا در فاصله ی 6 کیلومتری از شهر مشهد و همچنین در فاصله ی 3 کیلومتری منطقه ی طرqbه قرار گرفته است. روستای حصار یکی از پرجمعیت ترین روستاهای منطقه ی طرqbه (با 630 خانوار و نیز جمعیتی در حدود 23.000 نفر) می باشد. همچنین این روستا دارای آب و هوایی مفرح و دلچسب و چشم انداز هایی زیبا و همچنین باغ های سبز و وسیع میوه است.

روستای زشک

روستای سرسبز زشک در فاصله ی 48 کیلومتری شهر مشهد و همچنین در امتداد جنوب شرقی رشته کوه های بینالود و در سرچشمه ی دره ی شاندیز واقع شده است. می توان گفت روستای زشک باصفا ترین منطقه بیلاقی در اطراف شهر مشهد و نیز یکی از دیدنی ترین و طبیعی ترین مناطق خراسان است.

روستای آندروخ

روستای آندروخ روستایی خوش آب و هوا و سر سبز در فاصله ی 33 کیلومتری شمال شرقی شهر مشهد و در مسیر کلات نادری واقع شده است؛ همچنین لازم به ذکر است این روستا در حومه ی تبادکان قرار گرفته است. روستای آندروخ یکی از گردشگاه ها و تفرج گاه های سرسبز و یکی از مهمترین پایگاه های ورزشی ویژه ی کوهنوردان است.

منطقه ی کمر مقبولا

منطقه ی بکر کمر مقبولا در فاصله ی 3 کیلومتری منطقه ی طبقه و 1 کیلومتری دره ی داغستان واقع شده است. لازم به ذکر است منطقه ی بکر کمر مقبولا پوشیده از تخته سنگ های آتشفشانی است که مناظر و جلوه هایی بدیع را خلق کرده است؛ می توان گفت دیدار از این آثار سنگ های آتشفشانی با آن وضعیت شگفت انگیزشان برای هر گردشگر داخلی و یا خارجی جذاب خواهد بود! مناطق اطراف منطقه ی کمر مقبولا به عنوان پارک گردشگاهی و تفرج گاهی طبیعی پذیرای گردشگران و تور مشهد هوایی، گروه های علمی و نیز علاقه مندان خواهد بود. همچنین می توان از جاده ی مجاور هتل طبقه ی مشهد به این منطقه ی بکر دسترسی یافت.

منطقه ی گردشگری و تفرجگاهی طبقه علاوه بر برخورداری از جاذبه ها و مواهب طبیعی، دارای مراکز خرید و نیز بوستان های مهمی از جمله پارک لاله، پارک بوستان، پارک شهر، پارم طلوع، پارک نیلوفر، باغ پونه، تپه و پارک نصوص آباد و همچنین بازار بازار بعثت با دارا بودن بیش از یکصد واحد تجاری و خدماتی می باشد.

سد چالیدره

سد چالیدره بر روی یکی از سرشاخه های کوچک و فصلی حوزه ی آبریز رود گلستان قرار گرفته و عملیات اجرایی این سد در سال 1376 آغاز شده است. سد چالیدره به عنوان یک منبع عظیم آبی که با استفاده از رودخانه ی جغرق تامین می شود، با طول 150 متر، ارتفاع 34.5 متر و نیز حجم مخزن 4.1 میلیون متر مکعب در سال 1381 به بهره برداری رسیده است. لازم به ذکر است بهره برداری از سد چالیدره در این منطقه، باعث مطلوبیت هوا و همچنین به وجود آمدن چشم انداز های زیبا و دلچسب طبیعی شده است. همچنین سد چالیدره دارای امکانات و تسهیلات رفاهی مناسب و ویژه برای گردشگران داخلی و خارجی و علاقه مندان می باشد.

محوطه ی پارک جنگلی کلاته قنبر

پارک جنگلی طبیعی کلاته قنبر به مساحت تقریبی 15 هکتار و در فاصله ی 4 کیلومتری روستای نغندر واقع شده است. هم اکنون برای گسترش این محوطه، فعالیت های در دست اقدام است تا پارک جنگلی کلاته قنبر قادر به ارائه ی خدماتی بیشتر و بهتر به گردشگران داخلی و خارجی و نیز علاقمندان طبیعت گردی باشد.

پارک جنگلی بهمن

پارک جنگلی ساماندهی شده ی بهمن با مساحتی در حدود 8.500 مترمربع در امتداد ورود به منطقه ی طبقه واقع شده است؛ ایم منطقه ی جنگلی با درختان سرسبز و سر به فلک کشیده ی خود سایه هایی دلپذیر را برای استراحت گردشگران و علاقمندان فراهم آورده است.

مسیر مشهد-نیشابور (محور گردشگری و توریستی جاغرق. کردینه. درود

مسیری بسیار دلنشین و زیبا با مناظر طبیعی متنوع و سرسبز که از جاغرق آغاز می شود و پس از عبور از حاشیه ی رودخانه، دره ای منحصر به فرد و زیبا و همچنین ارتفاعاتی پوشیده از درختان و گیاهان گوناگون می باشد که این مسیر به سمت کردینه امتداد می یابد. سرانجام پس از عبور از کردینه، راه به سمت منطقه ی درود در نیشابور منحرف می شود؛ در آخر پس از حدود 13 ساعت پیاده روی، آبشار زیبای درود نمایان می شود. برای گروه های علاقمند و طبیعت گرد، مسیر حرکت از جنب مسجد جامع جاغرق و در مسیر کنار رودخانه می باشد. لازم به ذکر است این راه در فصل گرمای سال و همچنین فصول زمستان دارای جذابیت هایی خاص و منحصر به فرد می باشد که از جمله مناطق دیدنی و مواهب طبیعی به شمار می آید.

غار زری

غار زری در فاصله ی 9 کیلومتری جنوب غربی شهر مشهد و در مسیر روستای گلستان و همچنین رشته کوه های اطراف رودخانه قرار دارد. دهانه ی غار زری در ارتفاع 10 متری سطح زمین و به سمت غرب قرار گرفته است. مسیر این پدیده ی طبیعی دارای پیچ و خم های بسیاری می باشد و همچنین درون غار نیز فاقد هرگونه منابع آبی است. بازدید با تور مشهد از غار زری بسیار آسان و راحت می باشد و وسیله نقلیه برای رسیدن به این غار نیز، به حد کافی وجود دارد.

روستای گلستان

روستای گلستان در فاصله ی 5 کیلومتری شهر مشهد واقع شده است؛ این روستا دارای دره هایی سرسبز و مناظر کوهستانی منحصر به فرد و نیز باغات میوه گوناگون می باشد. همچنین در روستای گلستان علاوه بر وجود جاذبه ها و مواهب طبیعی فوق العاده، بارگاه امام زادگان ناصر و یاسر قرار گرفته است که این مسیله به اهمیت گردشگری و توریستی این منطقه افزوده است.

منابع:

ویکی پدیا

سایت [کاسبان](#)